

33 OBSERVANT

Verkiezingen brengen eerste aio in Universiteitsraad

LICHTE VERRECHTSING BIJ STUDENTEN

Van aardverschuivingen kan nauwelijks gesproken worden, maar dat er wat verschoven is na de verkiezingen voor de universiteitsraad en de faculteitsraden is zeker. Al was het maar dat het grootste deel van de oude garde van de U-raad is opgestapt. De opkomstpercentages vertonen over het algemeen geen dramatische verschillen met andere jaren. Verder heeft niemand dit jaar ook maar ergens in een keer de kiesdeler gehaald.

In de U-raad is alleen bij de studenten sprake van ook werkelijk politieke wijzigingen in de vertegenwoordiging: het 'linkse' NSEM heeft terrein moeten prijsgeven aan het 'rechtse' DOPE.

De traditionele bolwerken van de NSEM, de faculteiten der geneeskunde en gezondheidswetenschappen, tonen hetzelfde beeld. NSEM blijft bij de raadsverkiezingen steeds minder stemmen te trekken, terwijl de politiek neutrale faculteitsverenigingen in opkomst zijn.

Dat in de studentengeleding de NSEM bij de verkiezingen voor de U-raad één van de vier zetels verloren heeft aan DOPE lijkt nog het belangrijkste nieuws. DOPE krijgt nu na een jaar solistisch optreden van haar voorman Michel Collet versterking van een tweede vertegenwoordiger, Gijs Kloek, voorzitter van de roeivereniging Saurus en oorspronkelijk vijfde op de lijst. DOPE betreft haar aanhang vooral uit kringen van de niet-politieke studentenverenigingen en richtte dan ook op die categorie haar campagne. Deze was ongewoon actief en voor Maastrichtse begrippen onorthodox: tot op de lantaarnpalen op de Servaasbrug blikten de portretten van DOPE-kandidaten de voorbijgangers toe.

Samenwerking

De resterende zetel van de zes die voor studenten gereserveerd zijn gaat (zolangzamerhand traditioneel) naar de juridische studentenvereniging Rechtstreeks, waarvoor Astrid Claessens eerste op de lijst stond. Rechtstreeks staat ideologisch dicht bij NSEM. Met alle restricties die aan de termen kleven, zeker binnen universitaire verhoudingen, kan dus gesproken worden van een zekere verrechtsing van de studentenvertegenwoordiging.

Ageeth Bijl: "We hebben de campagne van DOPE onderschat" (foto Franco Gori)

Volgens Ageeth Bijl, lijsttrekker bij NSEM, was vooral de goede campagne van DOPE debet aan het verlies van haar lijst. Bijl: "Die campagne is door ons onderschat. Hij was tamelijk agressief: ze hingen overal in de stad met hun affiches. Verder deden ze vooral mooie beloftes, bijvoorbeeld om de onderwijsbenodigdheden allemaal gratis te maken. Dat spreekt studenten wel aan, maar het lukt toch nooit.

Wij probeerden het meer met een inhoudelijke benadering, maar we zullen ons toch wel gaan beraden op de campagne van volgend jaar."

Ondanks de politieke tegenstellingen hoopt Bijl dat de studentengeleding in de U-raad als geheel in staat zal zijn om zoveel mogelijk gezamenlijk op te treden. Vooreerst hoeft daar volgens Michel Collet niet aan getwijfeld te worden. Ook hij bepleit vanuit het adagium "wij zijn tenslotte allemaal studenten" zoveel mogelijk samenwerking.

Ageeth Bijl verbaast zich er wel over dat de intensieve propaganda van DOPE op zichzelf niet meer studenten naar de stembus heeft gebracht. Het opkomstpercentage lag deze keer bij de studenten zelfs iets lager dan vorig jaar: 40,38%, tegen toen 43,73. Ook landelijk schommelt dit percentage rond de veertig. Overigens is de politieke trend in andere

universiteitssteden exact omgekeerd aan de Maastrichtse ontwikkelingen. Zoals het blad van de Universiteit van Amsterdam, Folia, met superieure hooghartigheid schreef gaat de studentenpolitiek in "de provincie" (waartoe zelfs Utrecht wordt gerekend) eerder naar links dan naar rechts.

Schertslijst

Bij het wetenschappelijk personeel is minder van politieke dan van grote personele wisselingen sprake. Opnieuw heeft daar de Lijst van Faculteiten vier zetels behaald, maar de gekozen ploeg is volledig nieuw. Eerste op de lijst staat Richard Janssen, die zich vooral als vakbondsvertegenwoordiger (Abva/Kabo) in het Georganiseerd Overleg een reputatie heeft verworven. Van de zogenaamde ABC-lijst, die zijn basis in de medische faculteit heeft, is lijsttrekker en huidig raadslid Ton de Goeij moeiteloos gekozen, terwijl naast hem voor het eerst in de geschiedenis een AIO in de U-Raad zal plaatsnemen, Pieter Frijs. Ook in 1987 had ABC twee zetels behaald.

De zogenaamde Lijst 1, een groepering van juristen onder aanvoering van Loes Brünott, moet het zonder een enkele zetel stellen. Reden voor het indienen van de kandidatuur was de onvrede over het geringe aantal lijsten en de vermeende beperkte toegankelijkheid van de 'Lijst van faculteiten'. Onder andere wegens het demonstratief ontbreken van een programma ("geen tijd om er een op te stellen") werd deze 'Lijst 1' echter her en der als schertslijst beschouwd. Lijstduwer Aalt Willem Heringa bestrijdt die suggestie: de groepering had zeker wel ideeën, zij vond namelijk "dat alles beter moest".

Niet bewijsbaar maar wel voor de hand liggend gevolg van het bestaan van deze juristenlijst is ondertussen dat er nu geen enkele vertegenwoordiger van de rechtenfaculteit in de U-raad zal komen. De lijst Brünott kreeg in totaal 50 stemmen, terwijl de derde man en enige jurist op de Lijst van faculteiten, Tom Meevis, het met 11 stemmen moest doen en het daardoor aflegde tegen lager geplaatsten op zijn lijst. De nummers vier en vijf daarvan kregen respectievelijk 37 en 38 stemmen.

Een zichtbaar teleurgestelde Meevis daarover: "Stom en jammer, vooral omdat men van tevoren wist dat het zo kon lopen."

Overigens zal de economische faculteit na twee jaar weer wel een representant in de raad krijgen: Hans van Mierlo. De opkomst onder het wetenschappelijk personeel, traditioneel het hoogste van de verschillende geledingen, is ten opzichte van de vorige verkiezingen gestegen: toen 61,13%, nu 66,37.

Verlies Frontaal

Bij het ondersteunend en beheerspersoneel (OBP), vroeger niet-wetenschappelijk personeel (NWP) geheten, was de opkomst bijna identiek aan die van twee jaar geleden: 55,7%; in '87 was dat slechts een tiende meer, 55,8%.

Belangrijke ontwikkeling in deze sector

(vervolg en uitslagen op pagina 4)

Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg.
Redactie-adres: Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-887174

Negende jaargang, nummer 33, 8 juni 1989

Inhoud

Pagina 3

Europese kunst

Het wil maar niet lukken met het in huis halen van een studierichting Kunst en Cultuur. Daarom nemen de bewoners van het Elisabethhuis voorlopig genoegen met een instituut, dat zich gaat richten op de Europese kunst en cultuur, CESAC genaamd. Bij de uitvoering van het plan is ook het Maastrichtse Kunst-HBO van de partij

Pagina 5

Gezondheidswetenschappen

Aan de faculteit der Gezondheidswetenschappen wordt de zoveelste poging ondernomen om het onderwijsprogramma te herzien. Eerderé voorstellen haalden het niet door toedoen van de afstudeerrichtingen, die bang waren voor hun eigen gezicht te verliezen. 'De gezondheidswetenschapper' bestaat niet, heeft men nu ontdekt. Er moet niet langer gezocht worden naar één gemeenschappelijk programma voor alle studenten van de faculteit.

Pagina 7

Kinderleed

Het congres 'Pain in Children', dat vorige week in Maastricht gehouden werd, heft duidelijk een braakliggend terrein aan het licht gebracht. De bakerpraatjes over pijn bij kinderen blijken tot in de hoogste medische kringen nog niet verdwenen. Met alle schokkende gevolgen van dien.

Plaatsingscommissie bij economie

Minister Deetman heeft voor tien universitaire studierichtingen een studentenstop ingesteld. Hij volgt daarmee het advies van de universiteiten. Het zijn - op één na - dezelfde studies die al jarenlang een numerus fixus kenden.

In het collegejaar 1989/90 geldt opnieuw een numerus fixus voor de verschillende medische richtingen. De aantallen plaatsen voor eerstejaars werden hier niet verruimd. Zo kunnen bij geneeskunde in totaal 1.485 nieuwe studenten worden geplaatst. Voor Maastricht gaat het om 150 eerstejaars. Bij diergeneeskunde te Utrecht zijn 175 plaatsen beschikbaar, bij Beleid en management van de gezondheidszorg te Rotterdam honderd en bij medische biologie te Utrecht tachtig. De Leidse en Nijmeegse universiteiten kunnen eveneens elk tachtig studenten kwijt in de richting gezondheidswetenschappen.

Tot de 'vaste' studentenstops behoort ook die bij bedrijfskunde. Op dit punt is minister Deetman echter afgeweken van het advies van de universiteiten. Die wilden niet meer dan 1.480 eerstejaars in deze richting aannemen, maar met het oog op de groeiende behoefte aan bedrijfskundigen heeft de bewindsman dat aantal opgehoogd tot 1.625. Bij de richting industrieel ontwerpen te Delft kunnen maximaal 285 eerstejaars geplaatst worden en bij Japankunde te Rotterdam

veertig. Nieuw is dat voor het komend studiejaar ook een stop wordt ingesteld voor de studie Romaanse talen en culturen aan de Rijksuniversiteit Groningen. Hier kunnen 200 eerstejaars worden geplaatst. Daarentegen komt de numerus fixus voor economie te vervallen. Die was er vorig jaar wel, maar het aantal aanmeldingen bleek het aantal beschikbare plaatsen toch niet te overstijgen. De belangstelling voor economie wordt nu door de universiteiten op ruim 4.500 eerstejaars geschat, ongeveer 600 minder dan in 1988.

Een geval apart is de studie tandheelkunde. Ook daar is opnieuw een studentenstop ingesteld, echter niet vanwege het beperkte aantal opleidingsplaatsen. Voor tandheelkunde heeft minister Deetman een paar jaar geleden voor het eerst de wettelijke mogelijkheid aangegrepen om de toelating van studenten te beperken op grond van de situatie op de arbeidsmarkt. Daarbij is het aantal eerstejaars vastgesteld op 120, waarvoor er negentig een plaats krijgen in Amsterdam en de overigen in Nijmegen. Zoals steeds zijn er ook weer een aantal studies waarvoor de instroom niet hoeft te worden beperkt, maar waarvoor wel plaatsingscommissies komen. Dat zijn de richtingen economie, rechten, Spaans en Italiaans.

Jos Dohmen/HOP

Ingezonden brieven voor deze rubriek mogen een lengte van maximaal één kantje A4 hebben. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten of niet te plaatsen

Curriculum Gezondheids-wetenschappen

Binnen de FdGW is in principe overeenstemming bereikt over een nieuw curriculum. De faculteitsraad heeft onlangs het besluit genomen dat voorbereidingen getroffen moeten worden om op 1 september 1990 te starten met het nieuwe curriculum, dit houdt ondermeer in dat het voorstel voor een nieuw curriculumraamwerk GW verder uitgewerkt dient te worden. Het raamwerk ziet er als volgt uit: De propaedeutische bevat vijf gemeenschappelijke blokken (inleiding in de Gezondheidswetenschappen, biologisch perspectief, psycho-sociale perspectief, maatschappelijk perspectief en methodologie) en een keuzeblok, waarbij de keuze bestaat uit een biologisch-, psycho-sociaal-, of maatschappelijk perspectief. Het tweede jaar bevat drie blokken uit één van de drie basisstromen: biologisch, psycho-sociaal en maatschappelijk, een methode en techniek blok toegespitst op één van de drie basisstromen, twee blokken keuze-onderwijs en een

afstudeerspecifiek blok. Het derde jaar bevat vijf afstudeerspecifieke blokken, een filosofie en theorie blok en een blok keuze-onderwijs. Het vierde jaar bevat twee blokken keuze-onderwijs en er zijn vier blokken gereserveerd voor stage en scriptie. De belangrijkste kenmerken van het herziend curriculum zijn: - grotere keuzevrijheid voor de studenten; men kan zich specialistisch danwel generalistisch profileren; - meer gemeenschappelijkheid in de curricula in het tweede jaar; - een grotere flexibiliteit in de structuur van het programma, dat de faculteit in staat stelt makkelijker nieuwe ontwikkelingen te stimuleren en in het curriculum in te passen; - het herziend curriculum bestaat in het tweede en derde jaar uit zeven blokken van zes weken. De nieuwe voortgangstoets zal in het kader van het nieuwe curriculum uiteraard ook zeer wenselijk zijn. Voor meer informatie kun je contact opnemen met de leden van het GW-overleg,

namens het GW-overleg, Anne Pino (217587).

Nederlands. Privéles. Cursusinhoud en lesfrequentie op maat. Mogelijkheid tot het behalen van het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal. Lijsbeth Bruens-Kraijenhoff, Markt 34d, 6211 CK Maastricht. tel. 043-210828.

te koop: 2 damesfietsen à 35,- per stuk, tel. 612568 (Laura en Raymond).

HELLUP! Wie heeft een (surf)imperial voor een FIAT PANDA te huur, te leen of te koop? (maand JULI) 043-631406.

t.k. MITSUBISHI-CELESTE, 1600 st. met blauw, bj. '78. Prijs 1000,-. Tel. 043-647226.

Ariadne (Economiestudente) zoekt een kamer in studentenhuis op niet meer dan 20 min. loopafstand van centrum. Huur max. 350,-. Tel. 04754-82254

Aankomend student Economie zoekt kamer in Maastricht. Bel na 6 uur 085-634607. Jasper.

Welk lief meisje (waarschijnlijk Gezondheidswetenschappen) liet slome jongen dinsdag 30 mei aan het kopieerapparaat voorgaan en raakte door hem haar kopieën kwijt? Bel Frank 251779.

te koop aangeboden: zwart stalen 1-pers. bed + matras 45,-. Bel Chantal: 211858.

Jurist met ruime onderwijservaring in het publiekrecht geeft bijlessen voor de bloktrots OVERHEID tegen nader overleg te komen tarief. Afspraken te maken met: mr. C. Wisse, Franciscus Romanusweg 39, Maastricht. Tel. 043-250217 ('s avonds) of 045-762463 (overdag).

t.k.a.: Grundig CT150 met radio, pick-up, dubbel cassettedesk, 22-watt boxen. Prijs 325,-. t.k.a. VET Cosmel stereo radiocassette recorder met afneembare boxen, prijs 125,-. Hayo van der Werf, Tongerseweg 17, tel. 043-211212 (tussen 18.- en 19.00 u.).

Aankomend student Economie zoekt kamer in Maastricht. Bel na 6 uur 085-634607. Jasper.

I10 en I8; beide raak én gezonken. Henri: B8, H3, F6. Bert naar de haaien? Val.

Het gaat waanzinnig fout met de natuur. Bent U wellicht zo vriendelijk om o.a. geen auto meer te rijden?

Kamer gezocht wegens huuropzeggings! Tussen gisteren en komend nieuwjaarsvuurwerk. Liefst weer een studentenhuis. Eventueel met inbreng van wasmachine, telefoon en bandenplakspul. Han Zijlema, 22 jaar. Tel. 043-211596.

Microscop binoculair Olympus type E met alle toebehoren zoals houten opbergkluis, reservelampen, transformator e.d. Microscop is in nieuwstaat. Prijs 1.100,-. Tel. 04759-4279.

Op zoek naar avontuur? What about een trektocht door een zonnig land (low-budget)? Bel 212843.

Etage, appartement of woonhuis gezocht centrum Maastricht, minimaal voor 2 pers. Uiterlijk per 15-8-89. Beloning! Bel 04490-14571.

Maandag jl. 13.30 u. bij De Slegte in Maastricht: jonge studente (?) met paardestaart en zwarte korte rok. Fotograaf (40) zou graag met je in contact komen. Pb 511, 6200 AM, Maastricht.

Slechtweervoorspelling in de krant, neem een busje van Stichting BUBU in de hand en rij naar een warm land. Verhuur van personen- en bestelbusje, 50,- resp. 45,- per dag, 0,30 per km, waarvan de eerste 100 km vrij. (pr. excl. BTW en brandstof) Tel. 256162 / 211048.

INKOM organiseert op donderdag 24-08 een INFOMARKT van 18.00 tot 21.00 uur. Heb je interesse in een plaats, bel dan INKOM: 887393 en je krijgt een inschrijfformulier toegestuurd.

Tekenen en schilderen in de natuur. Culturele teken/schilderreezen naar prachtige natuur/cultuurgebieden. Wij

gaan naar Kreta, Ierland, Toscana en Turkije. Inl. Atelier Fransez Witte, Stichting rekreatief, Volderstraat 55, 6231 LB Meerssen, tel. 043-643435.

'De Elset', een gezellige boerderij, rustig gelegen groepsaccommodatie, uitstekend geschikt voor studiedagen, conferenties, weekends, (20 km van Maastricht). H. Ronken, Elzeterweg 6, 6281 NN Mechelen, tel. 04455-1363.

Voor kleine of grote kamerverhuizingen, bellen: 04409-2324. Kosten 62,50 in Maastricht of omgeving.

Nienke en Diana, aankomende studenten gezondheidswetenschappen, zoeken kamer in Maastricht. Wie kan ons daarbij helpen. Bel 05480-12129 of 05480-15646.

Te vuur en te zwaard voor jou, Benny. Florine.

Student zoekt kamer voor 1 sept./ 30 nov. Tel. 040-454763.

Te koop; Hometrainer (z.g.a.n.), voor 160,- (n.pr. 199,-) wegens ruimtegebrek. Mirjam (252435).

Gevraagd: Studenten (b.v.k. verpleegkundigen-B of GGk), die op basis van vrijwilligerswerk (tegen onkostenvergoeding als SLAAPWACHT (22.30-07.30 uur) op een woonafdeling van PMS-Vijverdal willen functioneren. Meer info: tel. 633444, tst. 2280 (Piet Meertens).

t.k.a.: Fraaie lichteiken garderobekast, eind 19e eeuw, afm. 150 x 220 x 66, prijs 1.700,-. Inl. 043-645424.

t.k.: herenfiets (ook door dames te gebruiken) voor slechts 40,-. Een kleine reparatie aan het achterwiel en hij is weer klaar voor gebruik. Tel. 043-215303, vragen naar Henk.

Brother de Luxe 240T, typemachine te koop. Z.g.a.n., tikt alles, behalve de prijs tikt niet aan. Slechts 60,-, dus je bent getikt als je niet snel belt naar Henk: 043-215303.

Bijles scheikunde gevraagd, 6 VWO-nivo. Bel Bernice: 043-212580.

STUDENTEN BGK. Wie heeft Natuur & Techniek, no's 3+4 1989 van de praktikumzaal meegenomen? Gaarne z.s.m. retour. Dank Els R.

te koop: kleuren t.v.-tje 100,-. Bed: lattenbodem + ombouw. Velg voor racefiets (tube). Auping spiraal. Info: Marcel, tel. 210646

Konijn zoekt hok voor zijn baasje per 1-8-89, desnoods per 1-7-89. Niet duurder dan 350,- per maand. Tel. 085-451800. Roland Bezemer.

te koop: Volvo 144 de Luxe, bouwj. 1968, APK t/m 3-1990, voor zijn leeftijd erg mooi, t.e.a.b. Tel. 043-252296.

Lovers Only! Te koop Fiat 850, bj. '73. Grotendeels gerestaureerd. APK tot 10-89. Prijs 1.700,-. Inl. Kees van Leeuwen, tel. 253326.

Jong, rustig stel zoekt een zelfstandige woonruimte in centrum/Wijk te Maastricht per 1-8-89. Huur ca. 650,-, excl. Tel. 043-213672 (Sandra).

Studente zoekt een kamer in Maastricht want is Vroenhoven spuugzat! Tel. 04748-2410. Vraag naar Peggy.

Alleen J6 was plons. Bert: zeker schipbreuk geleden? Val: F7, H7, D6. Wie wast er af? Henri.

Te koop: VW Passat Diesel. Stationcar-model. Bj. 1980, APK tot april 1990. Prijs 3.750,-. Tel. 043-887367 (kantooruren). H. Jacobs.

Te koop: buitenboordmotor Suzuki DT150. Vermogen 9 PK, voor-achteruit schakeling. Incl. afstandbediening en tank van 15 liter. Vraagprijs 900,-. Te bevragen: J. van Kan, tel. 043-620172.

Studente zoekt kamer in Maastricht per juni/juli/aug. Liefst centrum. Bel Marijke: 04950-39502.

Desperately seeking a room! Niet te ver van het centrum voor een gezellige 2e jaars rechtenstudente. Bel (in 't weekend) Mariëlle. Beloning: Limburgse vlaai.

Aank. 1e jaars economiestudent zoekt kamer in de buurt van het station, vanaf aug. Bel: Michael Hohl, 04707-2432.

Te koop: donkerblauwe kinderwagen, hoog model. Bak ook als reiswieg te gebruiken. Incl. laken, sloopjes, matrasje: 75,-. Tel. 887510 of 04490-33668.

2 academici m/v zoeken leuke woonruimte te huur in centrum van Maastricht. Reactie s.v.p. van 19-23 uur: 043-210134

Knappe jongensfiets voor kloekke knaap voor 'n tientje 04409-3641

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Observant. Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Bouillonstraat 3 (kamer 0.006)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
telefoon: 043-887174

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröder (penningmeester)
Erik de Graaff (secretaris)
Ton Hamelers (redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Ad van Ifferson

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hamelers
Evelyne de Leeuw

Redactie-assistente
Marlies In de Braekt

Foto's
Franco Gori

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Eldée Offset Heerlen

Paartjes
Paartjes schriftelijk inleveren bij de redactie, maximaal 25 woorden. Niet commerciële Paartjes zijn gratis voor studenten en personeelsleden. In alle andere gevallen bedraagt de prijs f 7,50. Paartjes waarin onroerend goed te koop wordt aangeboden kosten f 25,00.

Advertenties
Tarieven en reserveringen bij de redactie, telefoon 043-887174.

Mededelingen
Mededelingen voor de Bulletin-pagina's doorgeven aan Frank Speet, dienst Voorlichting. Telefoon: (88)7171.

Abonnementen
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 35,00 per jaar.

Hoger Onderwijs Persburo
Observant maakt deel uit van het landelijk samenwerkingsverband Hoger Onderwijs Persburo (HOP), samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Folia (Universiteit van Amsterdam), Mare (Leiden), Univas (Tilburg), Delta (Delft), KU-Nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad Utrecht, Universiteitsblad Twente, Universiteitskrant Groningen en Cursor (Eindhoven).

HOP-correspondent: Jos Dohmen.

Postbus 19121
1000 GC Amsterdam

Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

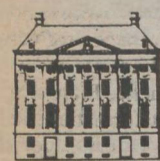
PROGRAMMA AKADEMIE-ONDERZOEKERS

Het programma 'Akademie-onderzoekers' biedt jonge veelbelovende onderzoekers de mogelijkheid om voor een periode van drie of vijf jaar onderzoek te verrichten bij een onderzoeksgroep aan een Nederlandse universiteit. In 1990 kunnen ongeveer vijftien Akademiestudenten bij universiteiten worden aangesteld.

U kunt in aanmerking komen voor een onderzoeksplaats als u aan de volgende voorwaarden voldoet: - u bent gepromoveerd; - u bent niet ouder dan veertig jaar; - u bent ten behoeve van het voorgestelde onderzoek niet in vaste dienst bij een universiteit.

Uw aanvraag dient vóór 1 september 1989 bij de Akademie te worden ingediend door tussenkomst van uw College van Bestuur. Aanvragen kunnen niet rechtstreeks bij de Akademie worden ingediend.

Voor nadere informatie en de toezending van een aanvraagformulier kunt u zich wenden tot het Bureau van de Akademie, telefoon 020-222902, de heer drs. R. des Bouvrie.

paartjes

Kom ook even!!!

Aanstaande student zoekt kamer vanaf half augustus. Liefst in centrum. Tel. 632697.

t.k. VW-BIJS, APK gekeurd, geschikt als camper of voor 6 pers. met lading. Ideaal voor vakantie. 043-647277/644177 (Harmjan) of 043-252095 (Jaap).

t.k. PEAVY zanginstallatie, 10 kanaals, 2 x 120 watt, 2 shure microfoons. 043-252095 (Jaap) of 647277/644177 (Harmjan).

Rectificatie: De defecte typemachines (merk Olympia), die Agora te koop aanbiedt kosten niet 75,- maar slechts 15,-. Verdere informatie en gelegenheid tot koop iedere dag op het spreekuur van Agora van 10.00-11.00 u., k. 1.039, Bur. Onderwijs, Kapoenstr. 2.

DUTCH for foreigners, NEDERLANDS voor buitenlanders met basiskennis

t.k. velours gordijnen, kleur groen, 6 st. (1 x b, 180 x 220/240. p.n.o.t.k. 045-441977.

Overstappen naar BMG Rotterdam? Deficiënties inlossen? Zou jij met mij contact willen onderhouden over de voorbereidingen? Tel. 043-216385 (Anne Marie).

AIO's, vergeet het niet: Borrel op 21 juni in RUM RUNNERS van 17.00 - 19.00 uur.

CESAC zoekt samenwerking met het HBO

NIEUW INSTITUUT GERICHT OP EUROPESE KUNST EN CULTUUR

Het is lente, en dat prikkelt meer wezens dan alleen de merels in hun stadsnestje onder de dakgoot. Ook in de Maastrichtse universitaire wereld is verhoogde activiteit waarneembaar. Het meest gevoelig voor de hormonale aansporingen van de zon op de huid lijken de bewoners van het Elisabeth-huis aan de Abtstraat. Daar vertoeven de filosofen en historici, onlangs aangevuld met een letterkundige. Hun jongste ei: het Centre for European Studies in Art and Culture (CESAC).

Wie onvriendelijk wil zijn betitelt CESAC als het tot het bot afgekloven overblijfsel van wat eens de grootse plannen voor een complete studierichting Kunst en Cultuur waren. In verschillende rondes werden de afgelopen jaren de Maastrichtse plannenmakers op hun weg naar Den Haag/Zoetermeer onderuit gehaald. Het deed er allemaal niet toe of er toenaadering werd gezocht tot het lokale kunst-HBO (toneelschool, conservatorium, stadsacademie voor beeldende kunsten), of dat die opleidingen zich meer of minder enthousiast achter de initiatieven scharden; de beoogde samenwerking tussen wetenschappelijk- en hoger beroepsonderwijs, waarvan iedereen dacht dat de minister die een warm hart toedroeg, bleek in een later stadium weer te innig naar de zin van diezelfde minister en daarom reden voor een afwijzing. Moe van de ontvelde knieën die de gang naar Zoetermeer telkens weer opleverde sloeg de faculteit onlangs een andere richting in. Decaan De Vries van de faculteit der algemene wetenschappen onthulde de plannen voor een cultuur- en wetenschapsstudierichting die meer aansluit bij de actuele belangstelling voor technologie (zie Observant 31). Daarmee hoopt hij nu eindelijk de buit binnen te kunnen halen.

Maar de echte kunstvogels in de faculteit zijn daarmee niet tevreden. Kunst als zodanig heeft slechts een marginale plaats in het voorstel van De Vries. Als er dan geen fatsoenlijke studierichting op dit terrein valt te krijgen, zo viel er te beluisteren, dan maar wat anders: een onderzoeksinstituut bijvoorbeeld.

Een eigenschap kan de medewerkers van algemene wetenschappen dus niet ontzegd worden: doorzettingsvermogen. Het is daarom bij nader inzien tamelijk onaardig om het nieuwe initiatief onder de naam Cesac als slap aftreksel van eerdere steviger kost te beschouwen. Beter is het om het maar op zijn eigen merites te beoordelen. Wat wil men met dit onderzoeksinstituut? Iets is in alle plannen wel hetzelfde gebleven: de samenwerking met het Kunst-HBO dat inmiddels is opgegaan in de Rijkshogeschool Maastricht. Ook de Jan van Eyck Academie is van de partij. Cesac zal zich "primair richten op de verhouding tussen kunstproductie en kunst- en cultuurbeschouwing."

Thema's

Iets concreter gaat het vooral om de vraag hoe een kunstwerk ("een sculptuur, een gedicht of roman, een bouwwerk") tot stand komt. Technieken, normen en waarden, de sociale relaties tussen kunstenaars, opdrachtgevers en critici, dat zijn zo een paar van de elementen die in de research aan bod moeten komen. Naast deze nogal abstracte plaatsbepaling zijn er al wat meer toegesneden thema's vastgesteld. "Het lichaam in de kunst" bijvoorbeeld, dat vanuit alle mogelijke hoeken belicht zou

moeten worden. Niet alleen als object van afbeelding; wellicht kunnen we op dat vlak binnenkort nieuwe inzichten verwachten in de houding ten opzichte van lichamelijke en het naakte lichaam in 2500 jaar Europese kunst. Ook het lichaam als onderdeel van de 'productie' van kunst krijgt aandacht: wat kan een operazanger met zijn stem doen, waartoe is een balletdanseres allemaal in staat. "Zowel de technieken als de grenzen liggen niet vast, maar zijn cultureel bepaald", beweert de notitie waarin de plannen worden ontvouwd.

Een ander thema, op het eerste gezicht wat actueler (maar misschien daarom ook wat modieuzer) dan het vorige, is Kunst en computer. De beeldende kunst loopt in het gebruik van de computer voorop, zodat die het voornaamste onderzoeksobject zal worden. Uiteraard komt hierbij de wankele status van computerkunst aan de orde, een door het publiek nauwelijks gewaardeerde kunstvorm omdat er geen aanwijsbare artiest van vlees en bloed aan te pas lijkt te komen. Aan de andere kant is het niet uitgesloten dat diezelfde kunst ons iets leert over de "structuur van artistieke processen of over het verschijnsel creativiteit". De computer in de muziek is natuurlijk sinds de synthesizers niet meer weg te denken: ook daar ligt dus een slachtrijp thema.

Inkomsten

Over het algemeen is de inhoudelijke invulling van een project als Cesac zowel het leukste als het minst moeilijke onderdeel van de uitwerking. Lastiger wordt het als het om concrete realisatie gaat, met andere woorden: geld. Vooral de voetnoot op de eerste pagina van de notitie spreekt wat dat betreft boekdelen. Waar in de eerste regel optimistisch gewag wordt gemaakt van de opening van Cesac op 1 januari 1990 geeft de voetnoot een omineuze kanttekening: "bij voldoende zekerheid over de financiële middelen". Gepland zijn vijfjarige aanloopbijdragen van een hele rits instanties: de provincie, de gemeente, de deelnemende instellingen als de Rijkshogeschool Maastricht en de universiteit. Het departement van onderwijs speelt deze keer geen rol: een onderzoeksinstituut als dit behoeft niet per se geld en daarmee toestemming van de minister. Op termijn moet Cesac dan zelf zijn inkomsten zien te verwerven. Ofschoon er uiteraard wel overleg heeft plaatsgevonden met de verschillende financiers zijn er nog geen definitieve toezeggingen gedaan. De provincie staat voorlopig op de rol voor de grootste bijdrage: anderhalf miljoen. Via de andere bronnen zou dan nog eens iets minder dan het dubbele bereikt moeten worden. Hoe Cesac eigen inkomsten moet verwerven, daarover biedt de notitie geen uitsluit. De initiatiefnemers zijn er

niet pessimistisch over dat op het werkterrein van het instituut, de Europese kunst en cultuur, voldoende fondsen aan te boren zijn. Zo is er nu al sprake van een niet nader genoemd "groot bedrijf" dat zich ook op het artistieke terrein wil profileren en daarom best geld overheeft voor bepaalde researchprojecten waaraan vervolgens de naam van de firma kan worden gekoppeld. De onderzoekers en 'post-graduate' studenten (promovendi) zullen als alles doorgaat worden gehuisvest in de Boschstraat, in hetzelfde pand als het op te richten Europees Centrum voor Poëzie. Van die samenwoning verwachten de initiatoren alleen maar voordeel: het geeft de mogelijkheid het artistieke productieproces op dit terrein van dichtbij te volgen.

Overigens is het onderzoek binnen de beslotenheid van de eigen muren niet het enige wat Cesac van plan is. Het ligt in de bedoeling dat ook de stad wat zal merken van het instituut: congressen, tentoonstellingen, masterclasses, lezingen, het maakt allemaal deel uit van de niet geringe ambities.

Wammes Bos

Universiteiten mogen 16 miljoen verdelen voor arbeidsvoorwaarden

Minister Deetman en de centrales voor overheidspersoneel zijn het eens geworden over de besteding van ruim 16 miljoen gulden voor bevordering van de werkgelegenheid aan universiteiten en in academische ziekenhuizen. Het overleg hierover is moeizaam verlopen.

Het bedrag van 16 miljoen gulden is het aandeel van het wetenschappelijk onderwijs in een 'pot' van 125 miljoen die voor het centrale arbeidsvoorwaardenbeleid 1989 waren vrijgemaakt. Afgesproken is dat de afzonderlijke universiteiten zoveel mogelijk zelf zullen bepalen wat zij met het geld doen. Elke instelling ontvangt haar deel naar rato van de totale loonsom. De minister heeft met de bonden afgesproken dat het akkoord nog deze maand verder wordt uitgewerkt. Er zullen aanbevelingen voor de besteding van het geld in worden opgenomen, op basis waarvan de universiteiten verder kunnen praten met het plaatselijk georganiseerd overleg. Gedacht wordt aan bevordering van de werkgelegenheid door maatregelen als de werktijdenregeling voor assistenten-geneeskunde-inopleiding, faciliteiten voor zwangerschaps- en ouderschapsverlof, crèches, een vast aantal verlofdagen van 26 voor iedere werknemer en faciliteiten voor de medezeggenschapsorganen.

Jos Dohmen/HOP

In gesprek met Oost-Europa

Soms wrijf je je de ogen uit bij het lezen van publikaties uit Oost-Europa. 'Neem nu Oostenrijk en Hongarije. In 1949 had Hongarije een nationaal inkomen per inwoner van 390 dollar en Oostenrijk 360 dollar. Ze hebben een redelijk vergelijkbaar natuurlijk en demografisch milieu, maar vandaag ligt het nationaal inkomen per hoofd van Oostenrijk op 9.500 dollar en van Hongarije op 2.000. Gegeven zo'n nationaal inkomen is het overbodig te vragen waar de maatschappelijke verhoudingen en de produktieverhoudingen meer humaan zijn'. (Dragoje Zarkovic in 'Socialist Thought and Practice, Belgrado').

De drie determinanten van het socialisme blijken drie misverstanden in te houden:

1. de dictatuur van het proletariaat leidt tot de dictatuur van de groepen, die de leiding namen van de socialistische landen;
2. het systeem van 'sociale eigendom der produktiemiddelen' bracht slechts eigendom voor de politieke machtsstructuur, genoemd onder één;
3. een economische planning. We weten nu, dat het hier gaat om een pure utopie. 'De voornaamste oorzaak van de crisis van het socialisme is gelegen in het utopisch karakter van het Leninistisch model van het socialisme'.

Ik geef deze citaten, niet zozeer omdat het gaat om dingen, die wij in het westen allang wisten. Maar veeleer om er op te wijzen hoe radikaal de doorbraak van het economisch denken in Oost-Europa blijkt te zijn. En de gedachte, die zich aan mij op dringt is, of wij voldoende inspelen op deze ontwikkeling. ik voelde mij onlangs, tijdens een conferentie te Boedapest, geïnteresseerd om Russen en Hongaren voor te houden dat de markt als alleenheersers in het economisch gebeuren ook z'n bezwaren heeft. Niet voor niets gebruiken wij hier en daar muilkorven om de hardheid van de markt (bijv. als het over inkomens gaat) wat te corrigeren.

De tijd voor intensieve dialogen tussen Oost en West lijkt meer dan rijp. In de discussie, die wij met Poolse studenten hier in Limburg hadden, kwam naar voren hoezeer men geïnteresseerd was in onze ervaringen met vakverenigingen, met werkloosheid, met economische groei. Een fascinerende ervaring. Maar vooral: een prachtige kans. Gebruiken de Nederlandse Universiteiten die kansen reeds optimaal?

Prof. dr. W. Albeda.

'Wijnholt-vonnis' weer met een jaar verlengd

Minister Deetman is ingegaan op het verzoek van de Tweede Kamer om het overgangsrecht te beperken voor studenten die getroffen zijn door de Harmonisatiewet. Het 'vonnis-Wijnholt' zal niet met twee, maar met één jaar worden verlengd. Voor het tweede jaar - het studiejaar 1990/91 - moet het volgende kabinet echter eenzelfde regeling treffen, vindt Deetman.

De demissionaire minister schrijft dit in een nota die afgelopen vrijdag aan de Tweede Kamer is toegestuurd. De 'reparatie' van de Harmonisatiewet kan binnen enkele weken door het parlement worden behandeld.

In een door de Landelijke Studenten Vakbond (LSVB) aangespannen kort geding, heeft de Haagse rechtbankpresident Wijnholt vorig jaar een deel van de Harmonisatiewet buiten werking gesteld. Wijnholt vond het ongeoorloofd dat de inschrijvingsduur voor een tweede studie in het hoger onderwijs ook tot drie jaar werd beperkt voor degenen die deze studie al hadden aangevangen. Ofschoon de Hoge Raad inmiddels heeft bepaald dat Wijnholt die uitspraak niet had mogen doen, heeft minister Deetman toegezegd het vonnis te zullen respecteren.

Na overleg met de studentenorganisaties heeft de bewindsman besloten dat de inschrijvingsregeling voor een tweede studie wordt gewijzigd. In afwachting daarvan wilde hij het vonnis-Wijnholt tot 1 september 1991 blijven naleven,

waarmee een groep van twintigduizend studenten zijn oude inschrijvingsrechten zou behouden.

Vorige week heeft de VVD-fractie in de Tweede Kamer echter laten weten dat zij niet met die termijn van twee jaar kan instemmen. De VVD wil het overgangsrecht beperken tot het komende studiejaar, dus tot 1 september 1990. De onderwijspecialist van de fractie, Franssen, zei dat tijdens de kabinetsformatie eerst maar eens afspraken moeten worden gemaakt over het geheel van collegegeld, inschrijvingsduur en studieduur. Een overgangsregeling die pas geruime tijd na afloop van de kabinetsformatie eindigt, zou in dat verband uit de toon vallen.

Minister Deetman spreekt nog deze week met de universiteiten over de toekomstige, definitieve wijziging van de Harmonisatiewet. In het overleg met de studentenorganisaties was afgesproken dat de inschrijvingsduur voor een tweede studie zou moeten bestaan uit de resterende tijd van de eerste studie plus twee jaar. Ook zou de student die tijdens het propedeusejaar omzwaait naar een andere studie een jaar verlenging moeten krijgen. Met het oog op de afspraken die straks rond de kabinetsformatie worden gemaakt, wil Deetman de opinie horen van de universiteiten.

Jos Dohmen/HOP

Verkiezingen (vervolg van voorpagina)

is het gevoelige verlies dat Frontaal heeft geleden. In de huidige U-raad bezet deze lijst vier zetels, maar in de nieuwe komt ze nog maar met een plaats (Johan van Dongen) terug.

Overigens is dat mede het gevolg van de overstap van het zittende raadslid Riet van de Geeren van Frontaal naar het NWP-collectief, iets dat naar haar eigen zeggen vooral veroorzaakt is door het organisatorisch slechte functioneren van de Frontaalfractie in de U-raad.

Ondanks de roep van radicalisme die Frontaal enigszins aankleeft maakt de actie van Van de Geeren duidelijk dat de verschuivingen in de OBP-geleding niet of nauwelijks ideologisch van aard zijn. Politieke meningsverschillen hebben bij haar besluit geen rol gespeeld. Aan te nemen valt dat hetzelfde geldt voor de kiezers die deze keer hun steun aan Frontaal onthouden hebben.

Nu Van de Geeren van fractie is gewisseld beschikt het NWP-collectief in één klap over drie vertegenwoordigers in plaats van de ene zetel (Puck Muller) tot nu toe.

Van de lijst Wintgens tenslotte zijn twee leden tot de U-raad doorgedrongen: Wintgens zelf en Hay Manders. Deze

laatste en Riet van de Geeren zijn de enige vertegenwoordigers van de centrale diensten (resp. PZ en CZ) in de raad, een zaak die door de betrokkenen des te meer van belang wordt geacht nu de diensten een reorganisatie en een faciliteringsproces tegemoet mogen zien.

In de geleding van het wetenschappelijk personeel zijn dus al met al de veranderingen het grootst. Met het vertrek van Job Cohen is de laatste hoogleraar uit de raad verdwenen; Cohen is onlangs decaan geworden van de juridische faculteit. Tevens is hiermee het laatste WP-lid van de rechtenfaculteit uit de raad; de andere faculteiten hebben allemaal een of twee vertegenwoordigers.

Wat betreft de continuïteit van de WP-leden in de raad zal alleen De Goeij die kunnen waarborgen. Hij begint aan zijn tweede termijn.

Bij het OBP zijn twee van de zes (Puck Muller en Riet van de Geeren) echte oudgedienden; Johan van Dongen heeft pas enige maanden geleden de zetel van een vertrekkend lid overgenomen.

De studenten blijken dit keer nog het meest zetelgetrouw: twee leden van

NSEM, Ageeth Bijl en Ethy Dorrepaal, en Michel Collet van DOPE blijven aan. Ook het bestand buiten-universitaire leden wordt ververst: alleen Hennie de Boer, pas enige maanden lid van de U-raad, blijft, de anderen vertrekken. De procedure voor het aantrekken van nieuwe 'Bullen' is in volle gang. Per september zal de uit 22 leden bestaande universiteitsraad dus 14 nieuwe leden herbergen.

Verdediging

Hoe de verkiezingen voor de faculteitsraden zijn beëindigd is nog niet geheel bekend. Alleen van geneeskunde en gezondheidswetenschappen zijn uitslagen vrijgegeven.

In de opkomstpercentages blijken zich tamelijk grote verschillen voor te doen. Bij de studenten geneeskunde is de laatste twee jaar een gestage toename te zien van onder de 40% in 1987 tot ruim 47% nu. Bij gezondheidswetenschappen daarentegen komen de studenten niet boven de 40% uit.

De trend die zich in de U-raadsverkiezingen manifesteerde blijkt ook op facultair niveau opgeld te doen: een terugloop van NSEM ten gunste van de non-politieke faculteitsverenigingen. Bij geneeskunde had NSEM in 1987 nog drie zetels in handen. Een jaar later was dat er nog maar een; de faculteitsvereniging Reflex haalde toen twee zetels, een situatie die zich dit jaar voortgezet heeft: opnieuw twee zetels voor Reflex.

Ook bij gezondheidswetenschappen

moet NSEM in de verdediging. Waren in '87 alle vier studentenzetels nog voor NSEM, in '88 was dat er al een minder, terwijl NSEM nu nog maar twee stoelen bezet mag houden. De andere twee zijn voor de faculteitsvereniging Agora.

Het wetenschappelijk personeel bij gezondheidswetenschappen haalde een recordopkomstpercentage van 75%.

Inhoudelijk, voorzover daarover gesproken kan worden in dit soort verkiezingen die altijd sterk persoonlijk gekleurd zijn, zijn er behalve bij de studenten geen grote verschuivingen geweest bij gezond-

heidswetenschappen.

In de medische faculteit is de hegemonie van de (overwegend) klinici, georganiseerd in de 'Basislijst', bij de WP-geleding enigszins doorbroken. De gelijkwaardige verdeling tussen Basislijst en 'Eén Lijn' zoals die de afgelopen jaren bestond, drie tegen drie, is ten gunste van Eén Lijn veranderd in een 4 : 2 verhouding. "Een kleine revolutie", oordeelde Gerard Majoor van Eén Lijn, dat zich vooral sterk maakt voor de extra-murale gezondheidszorg.

Wammes Bos

Verkiezingsuitslagen 1989

Op donderdag 1 en vrijdag 2 juni 1989 heeft het Centraal Stembureau de uitslagen bepaald van de in 1989 bij de RL gehouden verkiezingen, en wel voor de geledingen waarvoor het lijstenstelsel als kiesstelsel wordt gehanteerd.

Door omstandigheden zullen de uitslagen voor de geledingen wp en obp van de FdR, de geleding wp van de FdEW en de geleding wp van de FdAW eerst op donderdag 8 juni a.s. bekend worden gemaakt.

De tot nu toe bekende uitslagen luiden als volgt.

FACULTEITSRAAD FdAW

Geleding studenten:
*opkomst %: 60,97

Gekozen zijn: R. Bal en A. Meershoek (beiden NSEM).

Geleding obp:
*opkomst %: 100

Gekozen is:
J. Derks.

FACULTEITSRAAD FdEW

Geleding studenten:
*opkomst %: 41,2

Gekozen zijn:
I. Limpens (EFM), H. Aarts (Waslijst), M. Muurmans (EFM) en M. Penson (EFM).

Geleding obp:
*opkomst %: 72,97

Gekozen zijn:
M. Stijnen en M. van Zutphen.

FACULTEITSRAAD FdR

Geleding studenten:
*opkomst %: 40,42

Gekozen zijn:
H. Elbers, Y. Derksen, K. van Rooijen en R. Verkijk (allen Rechtstreeks).

FACULTEITSRAAD FdGW

Geleding studenten:
*opkomst %: 39,47

Gekozen zijn:
D. Giessen (Agora), A. Pino (NSEM), A. 't Lam (Agora) en M. van Hoof (NSEM).

Geleding obp:
*opkomst %: 58,58

Gekozen zijn:
M. Slagen (Frontaal) en Ed. Beckers.

Geleding wp:
opkomst %: 75

Gekozen zijn:
G. Hornstra (Integraal), H. Trouw (Progressieve Lijst), L. Bouter (Integraal), E.

de Leeuw (Progressieve Lijst), W. Saris (Integraal) en H. Merkelbach (Progressieve Lijst).

FACULTEITSRAAD FdG

Geleding studenten:
*opkomst %: 47,6

Gekozen zijn:
L. de Graaf (REFLEX), C. Roulaux (NSEM) en H. Grooters (REFLEX).

Geleding obp:
*opkomst %: 60,06

Gekozen zijn:
M. Janssen (NWP-Collectief), P. van Dijk (Frontaal) en R. Kocken (Consequent).

Geleding wp:
*opkomst %: 69,33

Gekozen zijn:
A. Knotnerus (Eén Lijn), J. de Haan (Basislijst), G. Majoor (Eén Lijn), R. Reneman (Basislijst), M. van Santen-Hoeft (Eén Lijn) en G. Swaen (Eén Lijn).

UNIVERSITEITSRAAD

Geleding studenten:
*opkomst %: 40,38

Gekozen zijn:
A. Bijl (NSEM), M. Collet (DOPE), E. Dorrepaal (NSEM), A. Claessens (Rechtstreeks), J. Hoevenberg (NSEM) en G. Kloek (DOPE).

Geleding obp:
*opkomst %: 55,7

Gekozen zijn:
R. van der Geeren (NWP-Collectief), J. Wintgens, P. Muller (NWP-Collectief), J. van Dongen (Frontaal), H. Manders en J. Kop (NWP-Collectief).

Geleding wp:
*opkomst %: 66,37

Gekozen zijn:
R. Janssen (Lijst van Faculteiten), T. de Goeij (lijst ABC), J. van Mierlo (Lijst van Faculteiten), M. Roede (Lijst van Faculteiten), P. Frijns (Lijst ABC) en P. Mostert (Lijst van Faculteiten).

De processen-verbaal van de uitslagbepaling liggen vanaf maandag 12 juni 1989 ter inzage bij het Centraal Stembureau, kamer 0026 B, Oud-Gouvernement.

Tegen de door het Centraal Stembureau genomen beslissingen kan van 12 t/m 16 juni 1989 beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het WO te 's-Gravenhage.

Het daartoe benodigde formulier is verkrijgbaar bij het Centraal Stembureau.

Proefschrift? Datawyse!

Het bewijs dat het ook anders kan

Sinds haar ontstaan doet Datawyse niets anders dan proefschriften produceren. Datawyse heeft bewust gekozen voor deze specialisatie. Teseamen met Krips Repro levert zij u een compleet dienstenpakket om uw dissertatie van A tot Z te verzorgen en te begeleiden. Van diskette tot proefschrift tot een eventuele handelseditie.

Krips Repro, de grootste dissertatiedrukkerij van Nederland, draagt zorg voor een optimaal gedrukt en afgewerkt boekwerk, terwijl Datawyse u persoonlijk begeleidt tijdens de produktiefase van het

"drukklare" model van uw manuscript. Of u nu zelf uw manuscript "drukbaar" aanlevert of dat wij dit voor u verzorgen, in alle gevallen hebben wij een *op maat gesneden oplossing* voor u. Wij leveren u reeds een volledig afgewerkt proefschrift, inclusief ISB-registratie, stellingen, receptie- en uitnodigingskaartjes voor 2190 gulden, inclusief BTW (300 exemplaren/96 bladzijden).

Wilt u ook kennismaken met die andere manier van publiceren, stuur dan vandaag nog de bon op!

Ja, ik wil het bewijs dat het ook anders kan,

- Stuur mij een door u verzorgde dissertatie tesseamen met een offerte voor het drukken van mijn proefschrift, inclusief het drukken van stellingen, receptie- en uitnodigingskaarten.

oplage: .....

aantal pagina's: .....

- Neem contact met mij op om een afspraak te maken, waarna ik een vrijblijvende kostenopgaaf ontvang tesseamen met gedetailleerde informatie over de produktie-, druk- en afwerkingsmogelijkheden van mijn proefschrift. Ik ben bereikbaar tijdens kantooruren op tel.nr. .... of daarbuiten op tel.nr. ....

- Ik wil meer informatie van u ontvangen over de mogelijkheden om een handelseditie van mijn proefschrift uit te geven.

Naam: .....

Straat: .....

Postcode + woonplaats: .....

Vermeoedelijke promotiedatum: .....

Verstuur de ingevulde bon naar Datawyse, Volantruwe 6, 6218 EH Maastricht en wij zullen u per omgaande informeren over de door u aangekruiste onderwerpen.

datawyse

Datawyse Publishing Services
Volantruwe 6, 6218 EH Maastricht
043-473460 (ook buiten kantooruren)

Krips Repro Meppel
Kaapweg 6, 7944 HV Meppel

Commissie "Heroriëntatie Curriculum" wil meer keuzevakken en minder verplichte blokken

MEER STUDIEVRIJHEID VOOR GEZONDHEIDSWETENSCHAPPERS

Studenten van de faculteit der gezondheidswetenschappen moeten meer vrijheid krijgen om een individueel studiepad te doorlopen. Een kwart van het totale onderwijs gaat uit keuzeblokken bestaan. De student mag zelf bepalen of hij die keuzevakken bij de eigen afstudeerrichting volgt, danwel selecteert uit het overige aanbod. De opbouw van de eerste twee studie jaren gaat veranderen. Aan het einde van het eerste jaar kan worden gekozen uit drie 'differentiaties': biologisch, psychosociaal of maatschappelijk. Pas aan het einde van het tweede jaar kiest de student voor één van de zeven afstudeervarianten. Met deze voorstellen -die op brede steun binnen de faculteit kunnen rekenen- wil de Commissie Heroriëntatie Curriculum het onderwijsprogramma van de faculteit der gezondheidswetenschappen aanzienlijk verbeteren.

Schmidt: "Ons programma is in verhouding niet zwaar genoeg" (foto Franco Gori)

Dezer dagen is een brede vertegenwoordiging van de faculteit in het Epense conferentiecentrum bijeen om de voorstellen -neergelegd in een voorlopig rapport- inhoudelijk nader vorm te geven. De plannen zullen vervolgens door de faculteit circuleren en zonodig bijgesteld worden. In september hoopt de Commissie Herziening Curriculum een uitgewerkt rapport voor te leggen aan faculteitsbestuur en -raad. Naar verwachting kan het nieuwe curriculum dan in september '90 van start gaan.

Kerncurriculum

De huidige voorstellen zijn niet de eerste poging om het onderwijsprogramma van gezondheidswetenschappen drastisch te herzien. In het voorjaar van 1988 pleitte een reorganisatiecommissie onder leiding van de jurist prof. Twan Tak voor vergaande vereenvoudiging van het curriculum. Halverwege het eerste jaar zou de student kunnen kiezen uit drie stromingen (toen nog biologisch, psychosociaal en bestuurlijk genoemd) en pas in het vierde jaar zou specialisatie volgens de huidige afstudeerrichtingen plaatsvinden. Het aantal blokken (120 per jaar) zou bovendien met ongeveer een derde moeten worden teruggebracht. Deze plannen -deels ingegeven door de noodzaak om te bezuinigen- stuitten op enorme weerstand binnen de faculteit. Gevreesd werd onder andere voor het verlies van identiteit van de verschillende afstudeerrichtingen. Bovendien zouden studenten door het invoeren van

'kopstudies' te weinig specialistische kennis verwerven. Door de onverwacht gunstige studenteninstroom verviel bovendien het financiële argument achter de plannen.

Het reorganisatieplan verdween in de prullebak, maar de vraag naar een kwalitatief beter curriculum met méér gemeenschappelijke elementen bleef bestaan. Met die opdracht werd de huidige Commissie Heroriëntatie belast. Uiteindelijk is die commissie echter helemaal afgestapt van het idee dat alle studenten één gezamenlijk kerncurriculum moeten volgen. In haar rapport motiveert ze dit besluit uitvoerig. Het onderzoeksterrein van gezondheidswetenschappen kent geen specifieke onderzoeksmethode, noch gemeenschappelijke concepten van enig wetenschappelijk belang. Daarover bestaat ook nauwelijks discussie, betoont de commissie. De integratie van de verschillende disciplines tot één algemeen gezondheidswetenschappelijk 'body of knowledge' zou derhalve kunstmatig via het onderwijs moeten worden bewerkstelligd. De commissie vindt dit een "illusoir" en "ideologisch" standpunt. Prof. Henk Schmidt is als portefeuillehouder Onderwijs een van de auteurs van het nieuwe programmavoorstel, maar was destijds als adviseur voor de faculteit eveneens verbonden aan de commissie Tak, die juist een groot gemeenschappelijk curriculum propageerde. Inmiddels denkt hij daar anders over. "Ik wil niet verhelen dat ik oorspronkelijk ook het standpunt heb gehuldigd dat de opleiding zich zou moeten richten op dé

gezondheidswetenschapper. Pas naar aanleiding van discussies in de faculteit ben ik gaan zien dat dat een theoretische fictie is, dat het bij gezondheidswetenschappen gaat om een heterogene verzameling van beroepsterreinen die zich richten op gezondheid en ziekte. Juist uit die heterogeniteit kan de faculteit een rijk en inhoudelijk interessant programma samenstellen."

'Gammabëtisering'

Toch ziet de Commissie Heroriëntering weldegelijk overlap tussen de verschillende richtingen. Er moet volgens haar worden bevorderd dat in elk van de bovengenoemde differentiaties óók de twee andere perspectieven aan de orde komen. Schmidt ziet de integratie van de biologische, psychosociale en maatschappelijke stroming zelfs als een belangrijk argument voor de huidige voorstellen.

"Als je je met voeding bezighoudt bij Biologische Gezondheidskunde kan je niet voorbij gaan aan de voedingslevensstijl van mensen. Je moet inzicht hebben in de psychosociale en maatschappelijke mechanismen, dus die elementen moet je in een biologisch programma inbouwen. Dan kom je weer terecht bij de oude discussie over -om dat smerige woord maar weer eens te gebruiken- 'gammabëtisering'. Dat streven is eigenlijk nooit goed aangeslagen, maar wij proberen daar toch met kracht weer nieuwe inhoud aan te geven." Daarbij is de commissie echter afgestapt

van de eerdere veronderstelling dat gammabëtisering alléén door gemeenschappelijke blokken kan worden gerealiseerd. Het is "naïef", stelt de commissie, om aan te nemen dat studenten met een psychosociale oriëntatie biologie nodig hebben van dezelfde aard en met dezelfde diepgang als studenten in de biologische hoek van de faculteit: "Voor elk van de differentiaties zal moeten worden gezocht naar onderwerpen en literatuur die naar thematiek en diepgang aansluiten bij voorkennis en interesse van studenten met een bepaalde oriëntatie en beroepsperspectief."

Generalisten en specialisten

In haar raamwerk voor een vernieuwd onderwijsprogramma houdt de commissie al evenmin een pleidooi voor specialisatie vanaf het begin van de studie. Door het onderwijs te individualiseren, kunnen studenten voortaan juist zélf beslissen of ze een meer generalistische dan wel specialistische opleiding wensen.

Daartoe wordt het aantal afstudeerspecifieke blokken teruggebracht van negen tot zeven, terwijl het huidige aantal bijvak- en keuzeblokken wordt uitgebreid van drie naar zes. De bestaande verplichting om de twee bijvakken buiten de eigen afstudeerrichting te kiezen vervalt.

Schmidt: "We hebben het gevoel dat je studenten binnen het huidige programma niet voldoende kansen biedt om zich te individualiseren en hun kansen op de arbeidsmarkt maximaal te benutten. Door de uitbreiding van het keuzeonderwijs kan bijvoorbeeld een bewegingswetenschapper die een beleidsfunctie in de sportwereld ambieert vijf à zes blokken aan beleid en beheer wijden, terwijl een bewegingswetenschapper die in de revalidatie wil werken al zijn keuzevakken binnen de eigen afstudeerrichting kan kiezen. Je maakt dus een maximaal gebruik van dat hele heterogene programma dat de faculteit aanbiedt."

Het totale onderwijsprogramma wordt uitgebreid met twee blokken van zes weken: in het tweede en derde jaar zullen zeven in plaats van zes blokken worden gegeven. Het huidige programma van gezondheidswetenschappen stemt volgens Schmidt in omvang niet overeen met de landelijke norm van 42 studieweken per jaar: "Het was me al een hele tijd duidelijk dat ons programma in verhouding niet zwaar genoeg is. Met zes blokken van zes weken zitten we duidelijk aan de lage kant."

De keuzeblokken mogen in principe onbepaald aangeboden worden door alle facultaire vakgroepen, die daardoor -méér dan nu het geval is- een substantiële bijdrage aan het curriculum kunnen leveren. De noodzaak om het aantal blokken te reduceren -een van de voorstellen van de commissie Tak- is volgens Schmidt dan ook inmiddels vervallen: "Een van de meest opwindende momenten in het werk van die commissie was de ontdekking dat het mogelijk zou zijn om het aantal blokken terug te dringen. Onze grootste teleurstelling was toen we merkten dat die ingreep in termen van bezuinigingen weinig zoden aan de dijk zette. We dachten met een derde te kunnen bezuinigen, terwijl het maar om acht à tien procent bleek te gaan. Want de grootste onderwijslasten vind je niet in het aantal blokken, maar in het aantal tutorships. Dus dat bezuinigingsmotief bleek eigenlijk een valse veronderstelling."

Zuigkracht

Als een van de grote pluspunten van het voorgestelde programma noemt Schmidt de mogelijkheid om flexibel in te spelen op toekomstige ontwikkelingen in het onderwijs of op de arbeidsmarkt: "We beogen een structuurverbetering die geschikt is om het programma ook de volgende tien jaar in een sterk veranderend universitair landschap te laten overleven."

De uitbreiding van het keuzeonderwijs wordt daarbij gezien als een mogelijkheid om zonder al te veel kosten en risico nieuwe afstudeervarianten te introduceren. Vooruitlopend op zo'n nieuwe richting kan alvast een herkenbaar tracé van samenhangende keuzeblokken (eventueel aangevuld met stage) worden aangeboden. Vrouwenstudies bijvoorbeeld zou op die manier een plaats kunnen krijgen binnen het curriculum. Wanneer na een aantal jaren blijkt dat zo'n tracé voldoende zuigkracht heeft en een positief effect heeft op het arbeidsmarktprospectief van afgestudeerden, kan de faculteit hieraan alsnog de status van afstudeerrichting geven. Andersom bestaat ook de mogelijkheid om een bestaande afstudeerrichting bij teruglopende belangstelling uit te kleden tot een tracé van keuzeblokken.

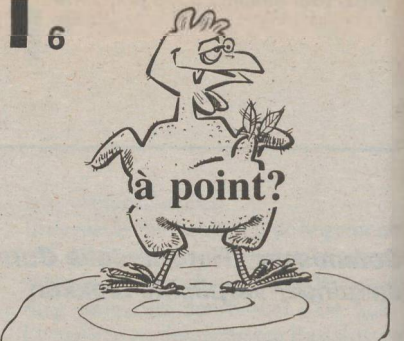
Het eerste studiejaar tenslotte moet in het nieuwe programma aanzienlijk meer kwaliteit krijgen. Studenten hadden onder andere veel kritiek op de eerdere reorganisatieplannen, omdat daarbij het huidige propaedeuse -waarover grote ontevredenheid heerst- buiten schot bleef. Schmidt: "Het propaedeuse is een ondergeschoven kindje, waar men vanuit de afstudeerrichtingen nauwelijks belangstelling voor heeft en waarvan de kwaliteit zeker niet optimaal is. Wij willen het vernieuwen en aantrekkelijk maken. Tot dusverre speelden de afstudeerrichtingen geen belangrijke rol in het propaedeuse en dat moet echt veranderen. In het eerste jaar moet alles aan de orde komen uit de rest van het programma, het moet een representatief jaar worden."

Verloren strijd

De huidige voorstellen kunnen volgens Schmidt op brede steun én enthousiasme binnen de faculteit rekenen.

"De voorstellen van de commissie Tak stuitten op grote weerstand juist vanwege de bezorgdheid over de neiging om een vak Gezondheidswetenschap te creëren dat in die vorm niet bestond. Ons nieuwe voorstel komt vanuit de faculteit zelf en heeft in die zin een breder draagvlak. Met name richtingen als Bewegingswetenschappen en Biologische Gezondheidskunde kunnen hiermee uit de voeten. Daar moeten de afgestudeerden direct concurreren met mensen uit andere universiteiten en het gevoel overheerst dat afgestudeerden met het huidige programma bij voorbaat een verloren strijd leveren. Een bewegingswetenschapper in Amsterdam begint al in zijn eerste jaar met specialiseren. In ons voorstel kunnen studenten die zich méér willen specialiseren, dat óók doen. Maar je laat die beslissing wel aan de student over."

Emely Nobis

Uien. Vrachtwagens vol van deze groente zag u de afgelopen weken over de Nederlandse wegen rijden; de rokken vlogen je om de oren. De ui is een van de peilers van onze keuken. Of u nu met de druivenplukkers van Den Doolaard dineert met brood dat met een doorsneden ui is ingesmeerd, of een sauce soubise maakt, u komt haar overal in ons menu tegen.

Gefrituurde uienringen zijn een lekkere en eenvoudige borrelhap. Maak een beslag van bier, gezeefde bloem en een snuffje zout. Het moet ongeveer de consistentie van magere yoghurt hebben. Snijd grote uien, liefst van de witte, Spaanse variëteit, in dikke plakken, en druk de ringen uit elkaar. Haal die door het beslag, en frituur ze tot ze goudgeel zijn. Doe dat in étappes met niet teveel tegelijk, anders koelt het vet te sterk af. Laat de uienbeignets op papier uitlekken, strooi er zout over en eet ze warm.

Wanneer u uien verwerkt, maak ze dan pas op het laatste moment schoon. Rauwe uien gaan een onaangenaam smakende verbinding met zuurstof aan. Bij de vele haringkarren waar de gesneden uitjes uren op een klant liggen te wachten, is dat kennelijk niet bekend. Bovendien, de nieuwe haring die nu verkocht wordt, smaakt zo subtiel dat je die niet onder een berg rauwe uien moet verpletteren. Wie toch een smaakmaker wenst, zou eens het veel mildere bieslook kunnen proberen.

Trouwens, ook schoongemaakte haring gaat na betrekkelijk korte tijd in smaak achteruit. De liefhebber eet alleen haring die hij heeft zien schoonmaken, of die hij zelf heeft schoongemaakt. Dat karwei is helemaal niet moeilijk; kijk de kunst af bij uw haringboer en koop voortaan uw visjes vuil. Dat is nog goedkoper ook.

Wanneer u de uien niet rauw verwerkt, kunt u ze toch van tevoren schoonmaken en snijden als u de tip van Pat van de Wall Bake-Thompson volgt en ze in wijn bewaart. Die wijn krijgt zo ook een sterk uienaroma en laat zich verder verwerken in sauzen of marinades.

Uien met spek en lever vormen een klassiek gerecht. Bak niet te dun gesneden plakken gerookt ontbijtspek krokant in wat boter. Haal ze uit de pan en smoor in ringen gesneden uien in het vet tot ze glazig maar nog niet slap zijn. Haal ze er dan met een schuimspaan uit en bak op laag vuur in een kwartiertje plakken varkens- of kalfslever gaar. Het binnenste moet nog een tikje roze en in ieder geval sappig zijn. Kruiden met weinig zout en versgemalen peper. Voeg spek en uien tijdens de laatste paar minuten toe om ze weer op temperatuur te brengen. Serveren met in de schil gekookte nieuwe aardappels of aardappelpuree en een salade van veldsla met partjes tomaat in vinaigrettesaus.

Als garnituur bij een hoofdsotel zonder gebakken uien kunnen gebakken aardappels en uien heel goed passen. Schil evenveel aardappels als uien en snijd ze in gelijkvormige stukken: ringen of partjes. Bak die onder voortdurend roeren in boter of goede olie. Eventueel voegt u er op het laatst wat kleingesneden paprika aan toe. Vlak voor het opdienen bestrooien met gehakte peterselie.

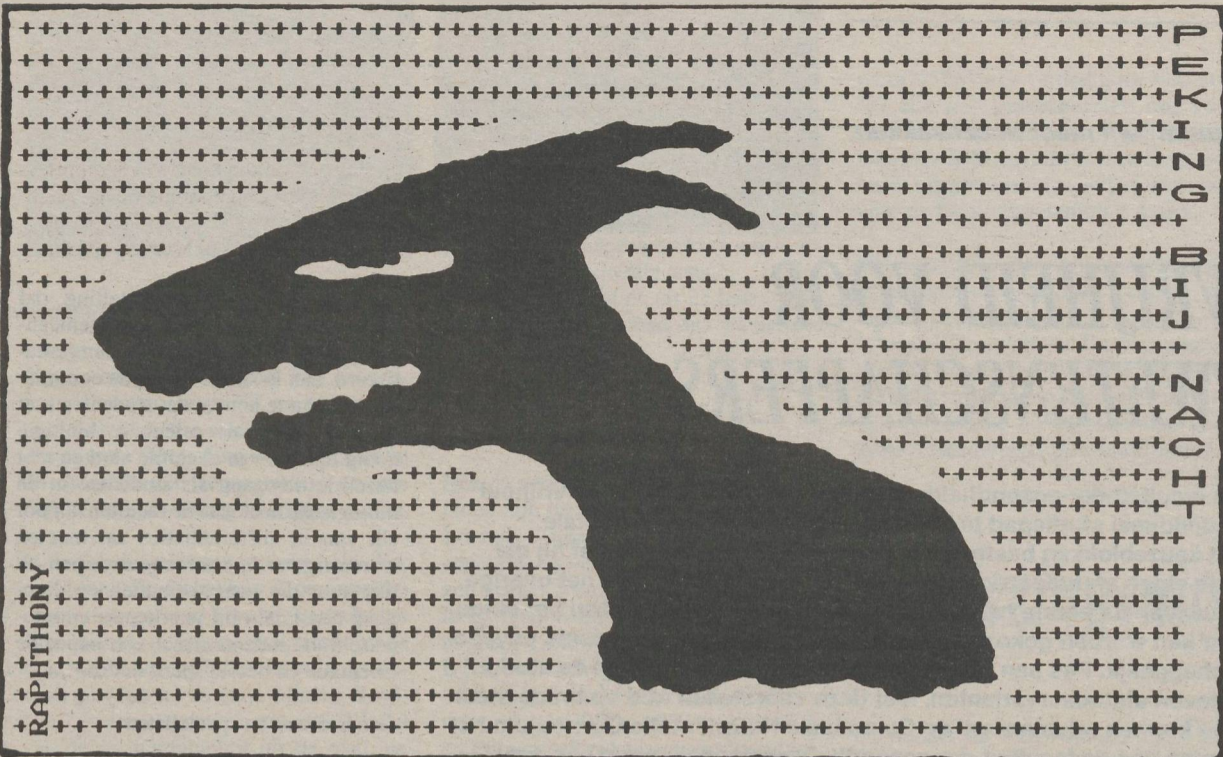
Door Bart Brouwers

Oud

Henk van Berkel mocht een paar weken terug in Observant vertellen hoeveel moeite het soms kost om alle vragen voor een voortgangstoets op tijd bij elkaar te krijgen. Dergelijke problemen heeft men in Wageningen kennelijk niet. De eerstejaars studenten aan de Landbouwwijetenschappen worden keer op keer verrast door het gebrek aan fantasie bij de tentamen-samenstellers. Men pakt er gewoon de vragen, die het jaar daarvoor ook al werden gesteld (en die waarschijnlijk weer zijn gekopieerd van het jaar daarvoor) en legt die de studenten voor. De meesten voelen dat wel aankomen. Ze bekijken dus wat oude tentamens en halen gladjes een negen. Degenen die dat niet deden (geen kennissen onder de ouderejaars, niet in de buurt, 'te eerlijk') scoren beduidend minder. De schifting is al tijdens het tentamen zichtbaar. Wie de oude tentamens onder ogen heeft gehad, is binnen een kwartiertje klaar, maar mag pas vertrekken na de verplichte aanwezigheid van een half uur. De zaal stroomt dan plotseling voor driekwart leeg, de 'zitbezoekers' perplex achterlatend. Student Frans denkt dat het ze zo gemakkelijk wordt gemaakt, omdat het studieprogramma volgend jaar drastisch wordt herzien. "Misschien hebben ze liever dat zoveel mogelijk studenten in één keer door gaan" (Wageningen U-Blad)

Vrije Tijd

Hij of zij zit er dan toch aan te komen: de eerste Nederlander die op verantwoorde wijze zijn vrije tijd kan gaan indelen. De

studie Vrijtijdswetenschappen, die drie jaar geleden in Tilburg van start ging, levert binnenkort de eerste doctorandi af. Het gaat om een bovenbouwstudie, die gevolgd kan worden door studenten met een propedeuse voor economie, sociologie of psychologie op zak. Dr. Theo Beckers, de vrijtijdsprofessor ("met veel te weinig vrije tijd") heeft drie jaar lang de sceptici moeten overtuigen van de wetenschappelijke waarde van 'zijn' studie. "In het begin moest je tegenover journalisten steeds maar weer het waarom uitleggen, je moest je steeds weer legitimeren. Maar langzamerhand wordt het gezien als een serieus vakgebied." Om het verschil met een hbo-opleiding te verduidelijken, benadrukt Beckers steeds dat het om een wetenschap gaat, en niet om een kunde. "We zijn niet zozeer gericht op het leren van concrete toepassingen: je leert hier niet hoe je een reis naar Timboektoe moet organiseren. We willen op een wat hoger niveau de verbanden laten zien tussen sport, recreatie, toerisme, kunst, cultuur

en media, en allerlei ontwikkelingen die dwars door deze sectoren heen lopen." Over de arbeidsmarkt voor zijn pupillen maakt Beckers zich geen zorgen: er zou plaats zijn voor 170 vrijtijdswetenschappers per jaar, zo is berekend. (Univers)

Vrouwen

Nederland telt drie technische universiteiten (Twente, Eindhoven en Delft) en hoe groot de onderlinge concurrentie ook mag zijn, één ding hebben ze in elk geval gemeen. Het aandeel van de vrouwelijke studenten in de totale universiteitsbevolking is gering. Dat heeft ook gevolgen voor de voorzieningen op zo'n universiteit. Op een mannenbolwerk wordt wel eens vergeten dat er ook nog andere wezens zijn. In Delft merk je dat aan de toiletten van een aantal faculteiten. Bij sommige zijn er weliswaar damestoiletten, maar zijn die 'geprivatiseerd', hetgeen inhoudt dat een aantal

vrouwelijke medewerkers een sleutel krijgt en de rest maar moet zien wat ze doen bij hoge nood. Elders is het hokje dan wel niet afgesloten, maar ontbreekt het toilet papier. Blijkbaar durft geen der (mannelijke) verantwoordelijken de zaak op tijd bij te vullen. De kans dat je daarbij een vrouw tegen het lijf loopt is weliswaar klein, maar je weet toch maar nooit tenslotte. De faculteit Civiele Techniek heeft wel wc-papier en er zijn zelfs maandverbandautomaten. Alleen, er zit niets in... De ontdekker van deze Delftse ellende stelt dan ook een nieuwe slogan voor bij de werving van meer vrouwelijke studenten: 'Thea, kom in Delft studeren, maar houdt wel je plas in'. (Delta)

Prestatie

Goed nieuws voor de personeelsleden van de Groningse universiteit: er komt een beloning naar prestatie. Volgens het College van Bestuur moeten mensen die "bijzondere prestaties verrichten", extra beloond worden. Het plan, dat op 1 januari 1990 in werking treedt, stoelt op twee principes: ten eerste kunnen personen of groepen die zich van de massa onderscheiden rekenen op gratificaties en daarnaast wil het CvB een herziening van het stelsel van periodieke salarisverhogingen. Een leuk idee, alleen er zitten toch haken en ogen aan, aldus de ambtenarenbonden. De gratificaties moeten volgens het CvB namelijk worden gekoppeld aan de hoogte van het salaris. een toeslag van 3% op het jaarsalaris voor de laagste schalen, oplopend tot maar liefst 15% voor schaal 16 en hoger. "Belachelijk", aldus M. Geersing van AbvKabo. Groningen krijgt van het Rijk 890.000 gulden om de extraatjes te betalen. Volgens Geersing is dat ook nog eens veel te weinig, gezien de totale omvang van de personeelskosten aan de Rijksuniversiteit Groningen: 300 miljoen. Het geld zou beter besteed kunnen worden, aldus Geersing. Bijvoorbeeld aan de vorming en opleiding van personeel. (U-Krant)

Mis

De Eindhovense collegiazalen puilen regelmatig uit, gangen zijn onbegaanbaar omdat er spullen in staan die niet meer op de kamers passen en afgestudeerden worden als vee in een kamertje gepropt. Van ruimtegebrek is echter geen sprake, aldus het ministerie. Dat heeft de TUE mis. Een computerberekening bewees onlangs dat er zelfs zeeën van ruimte over zijn. Of er niet wat gebouwen afgestoten konden worden, was dan ook het Haagse verzoek. De behuizing moet een universiteit tenslotte passen als een maatpak. Maar dan wel met Deetman als een bijzonder zuinige kleermaaker. (Cursor)

CRALS TAXI'S

Part-time chauffeurs

gevraagd voor weekend.
Malbergsingel 6, 6218 AV Maastricht
Tel. administratie: 043-435000

snel en comfortabel naar ruim 900 plaatsen in heel Europa.

Super goedkope treintickets

Enkele retourprijzen:	
Parijs v.a. f.	104,00
Londen v.a. f.	165,00
Berlijn v.a. f.	149,00
Kopenhagen v.a. f.	225,00
Wenen v.a. f.	249,00

alleen voor jongeren tot en met 25 jaar!
Vrij door Europa voor een habbekrats.
Reisonderbrekingen zijn meestal toegestaan!

NIEUW!

KLM
Nu ook in combinatie met de KLM Liffarieven!
Voordelig vliegen naar 42 bestemmingen in Europa.

trans GO 25
Haal snel bij het NS-station of uw reisagent de speciale TransGo 25 folder.

slik

slik

Geslaagd, gezakt, je bul gepakt?

En nog steeds niet doorgezakt?

slik

slik

BAAN IN NEPAL

Summit Nepal trekking, een Nederlandse organisatie in Nepal, zoekt met ingang van 1 september een daadkrachtige en praktisch ingestelde

TREKKINGMANAGER

die zich voor tenminste twee jaar zal bezig houden met het organiseren van trektochten en expedities door de Nepalese Himalaya. De baan is geschikt voor pas afgestudeerden, ter verbreding van hun blikveld en als voorbereiding op een verdere buitenlandse carrière. Inlichtingen en sollicitaties: Summit Nepal Trekking, Iepenlaan 57, 2061 GJ Bloemen-

VW Golf BMW

AUTORIJSCHOOL ROUMANS
Quirinaalhof 4 k Maastricht
Tel. 043-476331

Maand mei: AANBIEDINGEN

Pasgeboren kinderen worden nog vaak zonder verdoving geopereerd

CONGRES OVER PIJN STELT WANTOESTANDEN AAN DE KAAK

Het bestrijden van pijn bij kinderen is een achtergebleven gebied in de medische wetenschap. Het heeft tot in de jaren tachtig geduurd totdat voor het eerst serieus onderzoek werd gedaan naar de mate waarin kinderen pijn leden en de manier waarop die bestreden kon worden. De resultaten van dat onderzoek zijn schokkend: kinderen lijden veel meer pijn dan gemakshalve werd aangenomen, terwijl er adequate methodes voorhanden zijn om hun pijn te verhelpen. Even schokkend is de constatering dat de conclusies van dat onderzoek nog lang niet overal zijn doorgedrongen.

Congresgangers Annie Gauvain-Piquard, Huda Huijer-Abu Saad en Nico Groenman (tot Franco Gori)

Het congres 'Pain in Children', dat vorige week in Maastricht werd georganiseerd, liet zien hoe breed de kloof kan zijn die de stand van de wetenschap en de praktische toepassing van elkaar scheiden. Om een voorbeeld te noemen: er is sinds enkele jaren een absolute zekerheid dat pasgeborenen aan een zeer grote stress blootstaan als zij een operatie ondergaan. Toch worden op veel plaatsen nog altijd zware ingrepen uitgevoerd met minimale of zelfs helemaal geen verdoving.

Labiël

De Indiase arts dr. Kanwaljeet Singh Anand, die baanbrekend werk op dat terrein heeft verricht, was vorige week ook in Maastricht aanwezig. Toen hij in 1982 in het academisch ziekenhuis van de universiteit van Oxford ging werken, viel hem meteen op hoe slecht de pasgeborenen kinderen eraan toe waren, die na een zware operatie uit de operatiekamer terugkwamen. "Hun lichamelijke toestand was ontzettend labiël, zij hadden ernstige storingen in de hartslag, de bloeddruk en de stofwisseling. Ik zocht de oorzaak eerst in de operatietechnieken, maar die bleken geen verklaring te bieden. Toen ben ik de stress-hormonen gaan bekijken en wat bleek? De reactie was drie tot vijf keer zo hoog als bij een volwassene die onder verdoving werd geopereerd. Voor mij was dat een teken dat wij in de richting van de pijn moesten zoeken om de slechte conditie van de baby's te verklaren."

Op zich was het nog begrijpelijk dat iemand ooit op het idee is gekomen om kinderen tijdens de eerste levensweken te opereren zonder anesthesie. In de jaren veertig ontwikkelde een kinderarts uit Liverpool, Jackson Rees, een alterna-

tief voor algehele anaesthesie om een einde te maken aan het probleem, dat zoveel zuigelingen op de operatietafel stierven, omdat er iets mis ging met de anaesthesie. De nieuwe methode ging ervan uit dat een kind op die leeftijd een onrijp zenuwstelsel had, waardoor het nog geen pijn kon gewaarworden. In plaats van algehele verdoving kreeg de patiënt het spierverslappend middel curare toegediend, samen met een lichte concentratie lachgas, dat in veel hogere concentraties bij volwassenen een zekere verdoving teweeg kan brengen. De "Liverpool-methode" was een groot succes: het aantal sterfgevallen tijdens de operatie daalde drastisch.

Liverpool-methode

Anand kan tot op zekere hoogte begrip opbrengen voor het hanteren van de 'Liverpool-methode': "Er was vroeger geen behoorlijke bewakingsapparatuur in de operatiekamer beschikbaar, zodat er veel risico's aan verdoving verbonden waren. Vooral bij zo kleine kinderen zijn de marges erg smal, ook in de behandeling na de operatie. Vroeger waren er niet eens beademingsapparaten voor baby's, maar toen ze er wel waren en de techniek in de operatiekamer veel meer mogelijkheden bood, vroeg niemand zich af of die ook voor pasgeborenen kinderen kon worden gebruikt. Er was niemand die zich daar druk over maakte. Ik heb toen voorgesteld met een experiment te onderzoeken of pijn een rol speelde in de slechte conditie van de baby's. We besloten dertig pasgeborenen willekeurig aan te wijzen en de ene helft te opereren op de gangbare manier en de andere helft onder verdoving. We hebben de proef halverwege stopgezet omdat de verschillen zo frappant waren dat het ethisch

onverantwoord was om nog ooit een pasgeborene zonder verdoving te opereren. De kinderen die met verdoving waren geopereerd waren in veel betere conditie als ze terugkwamen op de intensive care en herstelden ook veel sneller. Daarbij kwam dat zij veel minder bevattelijk waren voor infecties dan de kinderen die op de oude manier waren behandeld". Niet iedereen was overtuigd van de juistheid van Anand's onderzoek: "Er waren veel artsen die tegen mij zeiden dat ze al twintig jaar op dezelfde manier geopereerd hadden en dat de resultaten heel goed waren. Ze vonden het niet nodig iets aan hun methode te veranderen. Bovendien denk ik dat de raciale barriere een rol speelde: ik was een jonge arts uit India, die niet eens in hun systeem was opgeleid. Moest ik hen komen vertellen wat zij fout deden? Ik werd niet serieus genomen." Na enkele deelpublicaties verscheen eind 1987 een artikel van Anand in The Lancet, waarin hij zijn bevindingen uit de doeken deed. Daarin vermeldde hij ook de controle-onderzoeken die de resultaten van het eerste onderzoek bevestigden.

Schokgolf

Het artikel bracht volgens Anand weinig reactie teweeg: "Er zijn natuurlijk artsen die The Lancet niet lezen, maar er waren ook anderen, die vonden dat ik geen bewijs geleverd had voor mijn stelling dat de baby's onnodig pijn leden. Ik had wel aangetoond dat de suikerspiegel sterk varieerde en dat veel stresshormonen werden geproduceerd, maar dat hoefde toch niet te betekenen dat het kind pijn had? Ik raakte erg gefrustreerd over dat soort reacties en daarom ben ik in de wereldliteratuur alles gaan opzoeken wat

ik openig gebied kon vinden over pijn en de perceptie bij pasgeborenen. Die literatuurstudie is in 1987 verschenen in de New England Journal of Medicine en dat artikel veroorzaakte wel een schok. Voor het eerst werd eens alles bij elkaar gezet water over pijn bij pasgeborenen bekend was. Daaruit kon iedereen de conclusie trekken dat een pasgeborene niet alleen in staat was pijn te voelen, maar in zijn lichamelijke respons ook veel gelijkenis vertoonde met een volwassene. Er waren zelfs aanwijzingen dat een pasgeborene gevoeliger is voor pijn dan een volwassene. Dat is in later onderzoek ook bevestigd. Ik kan niet zeggen dat een pasgeborene kan sterven van de pijn, maar de pijn kan wel zodanige veranderingen in de chemische huishouding veroorzaken, dat het kind bevattelijk wordt voor complicaties, die de dood tot gevolg hebben".

Open hartoperatie

Anand ging na zijn promotie in Oxford werken in het befaamde Children's Hospital in Boston, onderdeel van de Harvard Medical School. Een van de eerste dingen, die hem daar opvielen, was dat pasgeborenen kinderen die een open hartoperatie ondergingen, een veel grotere stress-respons te zien gaven dan kinderen die een 'normale' chirurgische ingreep ondergingen. En dat ondanks een passende verdoving. Zijn verklaring voor dat verschil was dat de productie van stresshormonen gestimuleerd worden vanuit een deel van de hersenen, dat niet gevoelig is voor de normale verdoving. Met andere woorden: het lichaam is verdoofd, maar de hormonale stressreactie wordt niet uitgeschakeld. Anand: "We hebben toen een systeem ontworpen om de verdoving af te stemmen op de behandeling. Bij de open hartoperaties gaven we een sterk verhoogde dosis Sufentanil, een middel dat lijkt op morfine, maar dat een sterkere werking heeft. We hebben de resultaten vergeleken met die van kinderen die de gebruikelijke anaesthesie kregen met morfine en halotaangas. De eerste groep vertoonde inderdaad veel minder stress-respons dan de tweede. Maar echt een verrassing voor ons was, dat van de dertig baby's die de sterkere verdoving hadden gekregen, er niet een kind stierf, terwijl normaal in Boston 25 tot 30 procent van de kinderen na een open hartoperatie overlijdt aan complicaties. Blijkbaar is de stress al voor de operatie zo groot dat de stress van de operatie zelf, ook al voelt het kind dan geen pijn, het laatste zetje geeft om na de operatie complicaties te veroorzaken".

Misdadig

De tweehonderd congresgangers hebben in diverse bijeenkomsten hun verontusting uitgesproken over het feit dat de consequenties van het werk van Anand nog niet in alle operatiekamers zijn doorgedrongen. "Er worden in de Verenigde Staten en in Engeland nog veel operaties op pasgeborenen uitgevoerd zonder verdoving. In Engeland wordt dat aantal zelfs op vijftig procent geschat", zegt de Franse kinderarts en -psychiater dr. Annie Gauvain-Piquard. Zij is verbonden aan de Gustave Roussy-kliniek in Villejuif, waar zij jeugdige kankerpatienten in de schoolgaande leeftijd begeleidt. Voor haar is er sprake van een schandaal: "Of nog erger: het is misdadig als na de publicaties van Anand er nog iemand een operatie bij een pasgeborene kind uitvoert zonder het te verdoven. Maar ik weet dat het nog veel gebeurt, zelfs bij zware ingrepen als een bypass-operatie. Men wil het niet inzien dat dat verkeerd is, omdat men te beroerd is zijn gewoonten te veranderen." Of in Nederland ook nog zonder verdoving wordt geopereerd is moeilijk te achterhalen. Volgens Gauvain gebeurt

het in ons land nog steeds, maar de Maastrichtse neonatoloog dr. Wiel Maertzdorf ontkent dat, evenals dr. Nancy Bouwmeester van het Sophia-kinderziekenhuis in Rotterdam. Maar zij spreken voor de grote centra, waar pasgeborenen kinderen moeilijke ingrepen ondergaan. "Wat er in andere ziekenhuizen bij kleinere ingrepen gebeurt, kan ik niet zeggen", luidt het commentaar van Bouwmeester. "In ieder geval werken wij sinds 'n jaar of vijf, sinds Anand erover begon te publiceren, niet meer zonder verdoving". En volgens Maertzdorf is de pijnbestrijding tijdens de operatie geen punt meer, maar wel na de operatie: "Ik geef toe dat op dat gebied bij ons nog veel gedaan kan worden".

Euthanasie

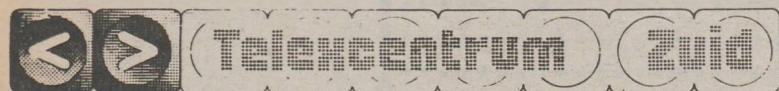
Gauvain is bijzonder kritisch tegenover Nederland als het gaat om bestrijding van pijn: "Ik begrijp niet dat hier bij kinderen zo terughoudend met pijnbestrijding gewerkt wordt. Ik kan het niet aanzien als een kind pijn heeft, daar wil ik het van af helpen. Wij slagen erin om de helft van onze kinderen, die aan kanker lijden, met een goede medicatie een normaal leven te laten leiden. Kinderen die niet om lichamelijke redenen in bed hoeven te blijven, kunnen spelen, fietsen, skien of naar school gaan, zelfs tot de dag voor hun dood. Als ik dan zie dat in Nederland die kinderen de dag in de kliniek doorbrennen, vraag ik me af waarom bij hen niet meer aan pijnbestrijding wordt gedaan. Ze krijgen bijna niets, terwijl er zeer efficiënte middelen in omloop zijn. Ik denk dat daardoor een ander belangrijk verschil is ontstaan: in Nederland wordt zeer tolerant -tussen aanhalingstekens- gedacht over euthanasie, terwijl bij ons die vraag nauwelijks opkomt. Als ik berichten uit Nederland hoor over euthanasie bij kinderen, denk ik steeds: waarom praten ze in plaats daarvan niet meer over het bestrijden van pijn?"

Cultureel verschil

Op die vraag komt een gedeeltelijk antwoord van dr. Huda Huijer-Abu Saad, hoofddocente bij de vakgroep Verplegingswetenschappen en een van de organisatoren van het congres: "Ik denk dat er een culturele verklaring voor die houding bestaat. Pijn wordt in Nederland meer dan in andere landen gezien als iets waar je niet aan toe mag geven, je mag niet laten merken dat je pijn hebt. Dat heeft misschien goede kanten bij lichtere vormen van pijn, maar in veel gevallen is het slecht voor je gezondheid als je niets aan pijn doet. Daar moet je mee oppassen, want kinderen kunnen heel goed pijn verbergen. Daarom richt ik me in mijn onderzoek vooral op methoden om bij kinderen te weten te komen of ze pijn hebben en hoe erg die is". Dr. Nico Groenman, als klinisch psycholoog verbonden aan de werkgroep Pijnbestrijding in het Academisch Ziekenhuis Maastricht, weet erover mee te praten hoe het buitenland aankijkt tegen de Nederlandse houding ten aanzien van euthanasie: "Op alle internationale bijeenkomsten worden we erop aangesproken, vaak heel fel. Vooral de Fransen en de Italianen kunnen er met hun verstand niet bij dat wij zo terughoudend zijn met pijnstillende middelen en tegelijkertijd zo ruime opvattingen hebben over euthanasie".

Jacques Herraets

VAKANTIECURSUSSEN
ITALIAANS EN KUNSTGESCHIEDENIS
Zomer '89 in Rome op 'CAMPUS BUONGIORNO ROMA'
15 dagen incl. verblijf vanaf f 459,-
Voor informatie: Micha Ferrone 030-735912

Typewerk snel en accuraat verwerkt.
Bel: Telexcentrum Zuid Born-Obbicht - Tel. 04498-54803

Partner Consult
Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid-Nederland
voor Acad., H.B.O. of vergelijkbaar ontwikkelingsniveau

U hebt het druk, fijne vrienden en interessante hobbies maar... u mist die ene vaste partner. U kiest niet voor toeval, wel voor doelgericht zoeken.
Brochure: mw. Schiks 045-740088, postbus 443 Heerlen.

8

ZALEN TE HUUR VOOR ALLE DOELEINDEN
Café 't Cannerplaötske

Tevens de zaak voor uw koude-, warme- en boeren-buffetten.
Cannerweg 134 Maastricht, tel. 212516

LUXE BUSPENDEL NAAR HONGARIJE

Vertrek iedere vrijdag t/m 13.10.89, vanaf 26.06 t/m 28.08 ook iedere maandag vertrek.
Diverse opstapplaatsen in Nederland
Speciale studenterprijs retour f 1.200,-
Tevens campingplaatsen in geheel Hongarije, o.a. aan het Balatonmeer.
Inl. en boekingen:
Rapide Tours, 05921-43300

Autorijschool Dorssers

doet het met garantie

Jawel, indien u de eerste keer niet slaagt voor het rijexamen, betaalt u de tweede keer niets.
Door het houden van proefexamens wordt u optimaal voorbereid op uw examen.
U betaalt slechts fl.35,- per rijles in VW golf. Tevens het adres voor uw motorrijopleiding.
Bel voor informatie 043- 616153.

Restaurant

Lage Kanaaldijk 22 St. Pieter
Maastricht Tel: 043 - 214581
Ons eenvoudig huis, Uw gerieflijk thuis

Commerciële talenten kunnen Iacocca een toontje lager laten zingen bij de nieuwe PTT.

Wie gaten ziet in een ogenschijnlijk overvolle markt, kansen en bedreigingen signaleert nog vóór ze de kop opsteken, die kan de resultaten van een bedrijf behoorlijk opvoeren. De autobiografie van Lee

waar Iacocca's in de dop (m/v) hun vingers bij af kunnen likken. Immers, juist in deze nieuwe zelfstandige levensfase zullen marktledersposities in weerwil van de concurrentie moeten worden versterkt en uitgebouwd. Daarnaast kunnen nieuwe (internationale) markten slagvaardiger worden aangeboord nu het bedrijf daartoe eigen fondsen kan aantrekken op de kapitaalmarkt.

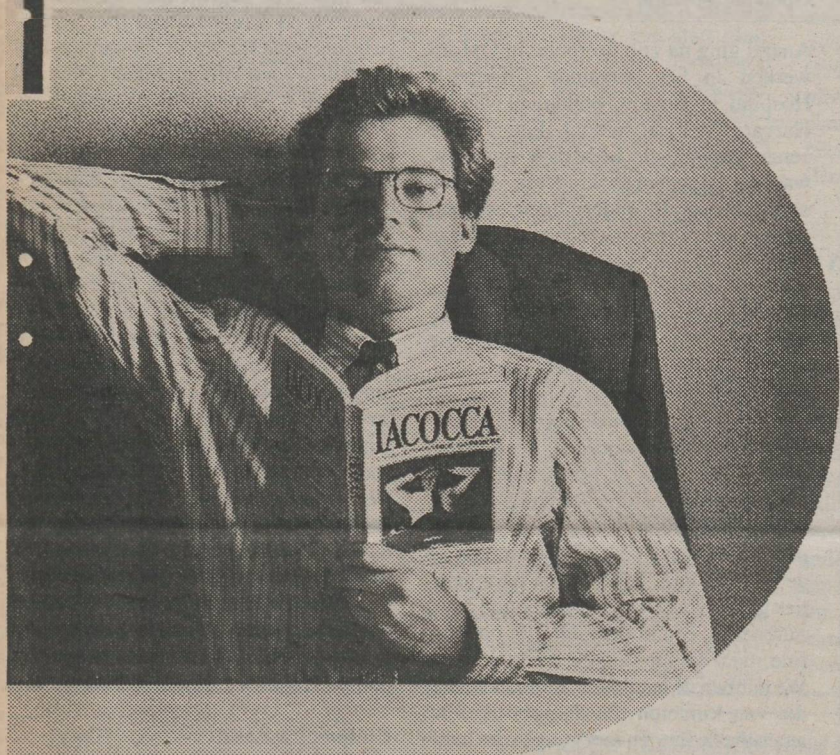
Academici met aangeboren commercieel instinct

Studenten in commerciële of aanverwante studierichtingen die binnenkort een meer dan representatieve bul verwachten en blaken van gezonde ambitie, zijn dan ook van harte uitgenodigd voor een snelle marketing-carrière die kan starten bij één van de PTT-bedrijven. U vindt in PTT Nederland een werkgever die talent op waarde weet te schatten. Niet alleen met individuele arbeidsvoorwaarden, maar ook met actieve carrièrebegeleiding, uitstekende aanvullende opleidingen en een management development programma dat u geen gelegenheid geeft om in één functie of afdeling te verzanden.

Het mag echter duidelijk zijn dat PTT Nederland kandidaten van formaat zoekt. Daarom zal de selectieprocedure dienovereenkomstig zijn. Zo zult u zich bijvoorbeeld moeten presenteren aan topmanagers van de nieuwe PTT.

Maar als dat u juist tot actie prikkelt, dan zien we uw brief met belangstelling tegemoet bij PTT Nederland, Management Development, Postbus 15000, 9700 CD Groningen.

De nieuwe PTT: waar mensen 't maken.

Iacocca, de man die Chrysler deed herrijzen, is daarvan het lezenswaardig bewijs. Maar wie over dergelijke commerciële kwaliteiten beschikt kan bij de nieuwe PTT laten zien dat mister Lee echt niet de enige is die een bedrijf kan laten accelereren. PTT Nederland is dan ook een uitdaging

ptt nederland

Boekhandel Leiter-Nypels

DE MAASTRICHTSE
UNIVERSITEITS-BOEKHANDEL

Wolfstraat 12
6211 GN Maastricht

tel. (043) 252666*

Dienst Voorlichting

"Bulletin" wordt verzorgd door de Dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redacteur van deze rubriek, Frank Speet, kamer 0010, Bouillonstraat 3, op speciale kopijbladen (bij hem verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de donderdag daarop verschijnt. De Dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meteen op te nemen. Externe berichten worden meestal niet opgenomen.
Informatie: Frank Speet, tel. 887171.

PERSENEEL IN FTE'S

Overzicht personeel RL in fte's* (excl. WSW, dienstweigeraars en stagiaires):
Bron: Dienst Personele Zaken Teldatum: 30 april 1989

	M	V	Totaal
Algemene Diensten	186,9	118,0	304,9
Faculteit der Geneeskunde	479,5	218,9	698,4
Faculteit der Gezondheidswet.	126,2	112,5	238,7
Faculteit der Rechtsgeleerdheid	86,4	59,1	145,5
Faculteit der Economische Wet.	122,5	38,5	161,0
Faculteit der Algemene Wet. i.o.	41,5	12,0	53,5

Totaal 1043,0 559,0 1602,0

* fte = full-time equivalent = formatie-eenheid

AANTAL MEDEWERKERS

Aantal medewerkers RL (excl. WSW, dienstweigeraars, stagiaires, NWO en onbezoldigde aanstellingen):
Bron: Dienst Personele Zaken Teldatum: 30 april 1989

	M	V	Totaal
Medewerkers in vaste dienst	789	420	1209
Medewerkers in tijdelijke dienst	450	313	763
Totaal	1239	733	1972

territoria heeft op 1 juni zijn intrede uitgesproken. Titel van deze rede was "Als het ehebedde door de doot gebrooken wort".

Mr. Gehlen geeft in zijn rede een beknopte beschouwing over enige facetten van devolutierecht aan de hand van enkele oud-'Limburgse' rechtsoptekeningen. Centraal staat de vraag hoe in het oud-'Limburgse' recht van de late Middeleeuwen en ten tijde van het Ancien Regime de rechtspositie van de langstlevende ouder en die van de kinderen geweest is als een der echtgenoten kwam te overliden.

Inauguratie prof. mr. J. Spruit

Op vrijdag 9 juni om 16.00 uur spreekt mr. J. Spruit (bijzonder hoogleraar Rechtsgeschiedenis) in de Aula, TS53, zijn inaugurele rede uit.

Titel rede: 'Themis en de tuinen van Rome'.

Promotie ir. P.P.C.A. Menheere

Op 15 juli om 16.00 uur promoveert ir. P. Menheere in de Aula, TS53. Titel van zijn proefschrift 'Sensitive estimations of pituitary glycoprotein hormones'. Promotoren zijn prof.dr. P. Brombacher en prof.dr. W. van der Slik.

Ir. Menheere heeft onderzoek verricht naar gevoelige eiwithormoonbepalingen en de toepassing daarvan. Steeds meer wordt de moderne geneeskunde geconfronteerd met vragen om ook afwijkingen te behandelen die niet rechtstreeks tot ziekte aanleiding geven. Een goed voorbeeld hiervan is onvruchtbaarheid. De hormonale ontregeling hierbij kon met conventionele methoden niet steeds voldoende onderzocht worden. Met gevoelige bepalingen is het mogelijk om beter de hormonale afwijkingen in kaart te brengen en eventueel te behandelen. Verdere toepassingen van de verbeterde analysemethoden zijn bv. de bestudering van osteoporose en verouderingsprocessen. Af en toe kan intensieve sportbeoefening bij vrouwen leiden tot botontkalking, hetgeen altijd vooraf gegaan wordt door wijzigingen in het menstruatiepatroon. In het proefschrift is getracht om een relatie te leggen tussen minimale veranderingen in de concentraties van enkele geslachtshormonen en veranderingen in de menstruele cyclus onder invloed van inspanning.

Promotie drs. G. Pfann

Drs. G. Pfann (vakgroep Kwantitatieve

Economie) zal op 16 juni om 14.00 uur promoveren. 'Stochastic adjustment models of labour demand' is de titel van zijn proefschrift. Promotor is prof.dr. F. Palm.

Het proefschrift van drs. Pfann is empirisch-econometrisch van aard en levert een bijdrage aan de verklaring van de vraag naar geschoolde en ongeschoolde arbeid op ondernemingsniveau en bedrijfstakniveau.

Bij het modelleren van de vraag naar arbeid staan de theorieën centraal over beslissen onder onzekerheid in een dynamische context, waarbij expliciet rekening gehouden wordt met de aanpassingskosten veroorzaakt door uitbreiding of inkrimping van de werkgelegenheid en de kapitaalvoorraad.

Drs. Pfann introduceert onder meer een methode om het verschil te meten tussen de kosten van uitbreiding en de kosten van inkrimping van werkgelegenheid. Toepassing van deze methode werpt een nieuw licht op de discussie over de onevenwichtige ontwikkeling van werkge-

legenheid tussen de twee onderscheiden categorieën arbeid.

Promotie drs. L. van Haarlem (16.00 uur)

Ook op 16 juni maar dan om 16.00 uur promoveert drs. L. van Haarlem (vakgroep Biochemie). De promotie vindt plaats in de Aula, TS53. Titel van zijn proefschrift is 'Gla-containing proteins with a potential importance for cardiovascular diseases'. Promotor is prof.dr. H. Hemker.

Tijdens een vitamine K-afhankelijke carboxyleringsreactie worden er Gla-bevattende eiwitten gevormd. Het is bekend dat een aantal Gla-bevattende eiwitten een essentiële rol speelt in het bloedstollingsproces. Een tweede groep van Gla-bevattende eiwitten wordt echter aangetroffen in verkalkte weefsels, zoals de verkalkte delen van de vaatwand.

Drs. Van Haarlem heeft in samenwerking met anderen een specifiek Gla-bevattend eiwit uit menselijke verkalkte atherosclerotische plaques geïsoleerd. Een test om dit eiwit (PGP genaamd) in bloed aan te tonen werd ontwikkeld. Na vergelijking met normaalwaarden bleken de plasma PGP-spiegels van atherosclerotische patiënten duidelijk verlaagd te zijn. PGP-bepaling lijkt daarmee van groot klinisch belang te kunnen worden om atherosclerose in een vroeg stadium van de ziekte op het spoor te komen.

Lezing Fouten in de geneeskunde

Op dinsdag 13 juni om 19.30 uur geeft prof. Smalhout, hoogleraar anaesthesiologie Utrecht, in de Aula, TS53, een lezing over fouten in de geneeskunde. Prof. Smalhout is vooral bekend om zijn streven naar openheid omtrent fouten in de geneeskunde. Hij zal aan de hand van voorbeelden uit de praktijk laten zien wat voor soort fouten er zoal gemaakt worden. Tevens zal ter sprake komen op welke manier men zou kunnen handelen als men als (toekomstig) medicus een fout maakt en vooral hoe men de patiënt dan het beste kan benaderen.

Hoewel deze lezing een op zichzelf staand geheel is, sluit hij goed aan bij de lezing van prof. Roscam Abbing twee weken geleden.

Rekencentrum gesloten

Op vrijdag 23 juni organiseert het Rekencentrum van de RL in sporthal Randwijck een sportdag ten behoeve van de vijf universitaire rekencentra die samenwerken in het CONVEX-verband. Op die dag zullen alle afdelingen van het Rekencentrum RL, dus ook het Informatiecentrum, gesloten zijn. Vanaf maandag 26 juni is men weer aanwezig.

Klachtenprocedure Ongewenste Intimiteiten

Binnen de RL is de Klachtenprocedure Ongewenste Intimiteiten van kracht. Deze procedure maakt het studenten en medewerk(st)ers mogelijk beklag te doen over in de studie- of werksituatie door hem/haar als ongewenst beschouwde intimiteiten.

Studenten of medewerk(st)ers kunnen daartoe naar een vertrouwenspersoon stappen die advies geeft en tracht tot een oplossing van de problemen te komen. Daarbij zal de privacy van alle betrokkenen in acht worden genomen. Lukt het niet tot een oplossing te komen dan kan men de Klachtencommissie Ongewenste Intimiteiten inschakelen. Deze commissie onderzoekt de klacht en komt tot een oordeel. Als de klacht gegrond is, wordt het oordeel ter kennis gebracht aan het CvB. Ook krijgt het CvB advies over te nemen maatregelen. In het uiterste geval kan het CvB studenten de toegang tot de universiteit ontzeggen en medewerk(st)ers straffen met berisping, overplaatsing of ontslag.

Vertrouwenspersonen zijn:
- voor studenten: Heleen de Bruin (SZ), kamer 0319A, Bou3, tel. 887345
- voor medewerk(st)ers: Marty Wanders (PZ), kamer 0120, Bou3, tel. 887178 en bij afwezigheid Marijke Niemann (PZ), kamer 0116B, Bou3, tel. 887182.
Degene die een klacht heeft wordt dringend geadviseerd zich tot een vertrouwenspersoon te wenden. De volledige tekst van de klachtenprocedure is verkrijgbaar bij de vertrouwenspersonen, H. Manders (PZ, k. 0110A, Bou3, tel. 887190), de bureau's Onderwijs van de faculteiten, de dienst Voorlichting (k. 0010, Bou3, tel. 887172) en de secretariaten van alle werkeenheden binnen de RL.

Universiteit

Algemeen

Intrede prof. C. Blanco

Dr. C. Blanco, hoogleraar Kindergeneeskunde, heeft op vrijdag 2 juni zijn intrede "Neonatalogie, een volwassen specialisme" uitgesproken.

De aan de RL verbonden neonatologen verrichten onderzoek op verschillende terreinen. In zijn rede meldde prof. Blanco dat men in Maastricht zoekt naar nieuwe methoden om de long na de geboorte ontplooid te houden. Onderzoek wordt ook verricht naar mechanismen van de ademhaling; dit onderzoek verschaft inzicht in de ontstaanswijze van apnoe's bij te vroeg geboren en bij oudere kinderen, hetgeen misschien weer kan leiden tot nieuwe diagnostische en therapeutische mogelijkheden. Een ander belangrijk veld van onderzoek is perinatale AIDS. Doel van deze studie is om na te gaan of en in hoeverre de infectie van foetus en pasgeborene voorkomen kan worden door aan vrouwen, die met het HIV-virus zijn geïnfecteerd, neutraliserende antilichamen toe te dienen tijdens het eerste trimester van de zwangerschap. Als het mogelijk blijkt perinatale AIDS te voorkomen wordt, naar prof. Blanco hoopt, het huidige op de privacy gebaseerde verbod om zwangeren op AIDS te testen als onethisch beschouwd.

Al de technologie rond een te vroeg geboren kind heeft als risico dat de verhouding tussen ouders en kind wordt verstoord. Tijdens de hele behandeling van het kind wordt er actief gewerkt die relatie te beschermen. Onlangs heeft de afdeling Neonatalogie in het AZM videofaciliteiten voor de ouders geïntroduceerd. De ouders kunnen zoveel ze dat willen hun kind filmen. Zo kunnen zij in ieder geval wat beelden van hun kind, dat in het ziekenhuis moet achterblijven, mee naar huis nemen en het kind aan hun omgeving laten zien.

Inaugurele rede prof. A. Gehlen

Mr. A. Gehlen, door het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap aan de RL benoemd tot hoogleraar Rechtsgeschiedenis van de Limburgse

RL-AGENDA

09-06 Inauguratie prof. mr. J. Spruit, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

13-06 Lezing prof. Smalhout over fouten in de geneeskunde, Aula, TS53, 19.30 uur, info: tel. 616053 (Eric Coppelmans).

14-06 SLO-cursus over Milieuzorg en bedrijven en aansprakelijkheid, Bestuursacademie, Roermond, 13.30 uur, info: tel. 887273.

15-06 Promotie G. Menheere, Sensitive estimations of pituitary glycoprotein hormones, promotoren: prof.dr. P. Brombacher en prof.dr. W. van der Slik, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

16-06 Promotie G. Pfann, Stochastic adjustment models of labour demand, promotor: prof.dr. F. Palm, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

16-06 Promotie L. van Haarlem, Gla-containing proteins with a potential importance for cardio vascular diseases, promotor: prof.dr. H. Hemker, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

22-06 Promotie J. Debets, Studies on tumor necrosis factor, promotor: prof.dr. G. Kootstra, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

23-06 Promotie H. Scheres, Immunocytochemical and radiochemical determination of steroid receptors in breast cancer, promotor: prof.dr. F. Bosman, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

23-06 Promotie F. Thuijsman, Optimality and equilibria in stochastic games, promotoren: prof.dr. O. Vrieze en prof.dr. S. Tijs, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

26-06 t/m 30-06 Educational workshop Learning through problems: opportunities and limitations, k. 0090, TS53, info: tel. 888643.

29-06 Promotie G. Evers, Appraisal of self-care agency, promotoren: prof.dr. H. Philipsen en prof.dr. M. Isenberg, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

29-06 Vergadering URaad, Feestzaal, Bou3, 19.30 uur, info: tel. 887166.

03-07 t/m 07-07 Educational workshop New methods in student assessment & skills training, k. 0124, Deb1, info: tel. 888643.

03-07 t/m 07-07 Zomercursus Efficiënt Verpleegkundig Management, PHO FdGW, Maastricht, info: tel. 887396.

30-07 t/m 31-08 Seminar Development of nursing science using Orem's self-care theory, Maastricht, info: tel. 887396.

21-08 t/m 26-08 Introductiedagen Inkom, info: tel. 887393.

22-08 t/m 25-08 Conferentie Transcultural Nursing and Migration, Maastricht, info: tel. 887396.

22-08 t/m 30-08 Zomercursus Opera en cultuur, Maastricht en kasteel Alden Biesen (België), info: tel. 888365/383.

28-08 t/m 30-08 Facultaire introductiedagen.

31-08 t/m 03-09 Introductiedagen van de studentenverenigingen.

Erasmus-aanvragen

Stafleden met interesse voor de opzet van uitwisselingsprogramma's voor studenten, voor stafreisbeurzen en andere vormen van financiële steun uit Brussel, worden erop gewezen dat de indieningstermijn op 31 oktober sluit. Formulieren en inlichtingen verkrijgbaar bij Hans Adriaanse, Kap2, tel. 887314 of bij Bureau Buitenland.

Interviewers gezocht

Er worden een aantal studenten gezocht voor het afnemen van vragenlijsten bij kankerpatiënten thuis vanaf eind september, mogelijk voor langere tijd. Een aantrekkelijke vergoeding wordt geboden. Studenten die hieraan 1 à 1,5 dag per week willen besteden kunnen zich vóór de vakantie aanmelden bij Resi Borgers of Mieke Rijken, tel. 887318/7319 (secr.).

Diefstal

Bij de vakgroep Gynaecologie/Obstetrie is tussen 1 en 3 mei een elektronische bovenweger gestolen. De waarde van de weegschaal bedraagt f 4120,-.

Infomarkt INKOM

Inkom organiseert op donderdag 24 augustus een infomarkt van 18.00-21.00 uur. Degene die interesse in een plaats op die markt heeft dient INKOM te bellen via tel. 887393. Men krijgt dan een inschrijfformulier toegezonden.

SIB-conferentie

De Verenigde Naties Vereniging van de VS organiseert in samenwerking met SIB van 8 t/m 12 juli de Teimun-conferentie (The European International Model United Nations) in Den Haag. Door de deelnemende studenten uit verschillende landen worden 3 aspecten van de VN gesimuleerd (Ecosoc, Veiligheidsraad, Internationaal Gerechtshof). Uiterste inschrijffdatum: 28 juni. Voor iedereen toegankelijk. Opgave en informatie: secr. SIB-landelijk, Hugo de Grootstraat 27, 2311 XK Leiden, tel. 071-277559.

Onderwijs

Actualiteitencollege over epidemieën

Op woensdag 14 juni van 13.00 tot 14.00 uur wordt in het Auditorium, Deb1, het laatste actualiteitencollege van dit studiejaar gehouden. Thema is de plaatsing van de huidige AIDS-epidemie in historische perspectief. Het motto is Epidemieën, toen en nu. De historicus Eddy Houwaart zal een schets geven van de reacties van de samenleving en de medische stand op de cholera-epidemieën in de vorige eeuw. De reacties op deze epidemieën zijn in bepaalde opzichten goed vergelijkbaar met de huidige reacties op AIDS. Deze huidige plaag zal door drs. Harry Smit, bioloog en wetenschapsfilosoof, belicht worden vanuit het moderne wetenschapsonderzoek. Iedereen is welkom.

Bureau Studentendecanen

Bij het bureau Studentendecanen kunnen alle studenten en auditoren van de RL met vragen en problemen terecht. De decanen geven voorlichting en advies bij vragen van studenten m.b.t. hun sociale en economische situatie. Hierbij valt te denken aan o.a.: uitstel van militaire dienstplicht, studiefinanciering en uitkeringen, studievertraging, studie-onderbreking, aanmelding, loting, plaatsing, inschrijving en inschrijvingsduur, be-

roepsprocedures, inschrijving als auditor, resp. extraneus, beroep op noodfonds, (vervolg)opleidingen. Ook voor begeleiding bij problemen van meer persoonlijke of psychische aard kan men een beroep doen op het decanaat. B.v.: onzekerheid, gespannenheid, concentratieproblemen, vage lichamelijke klachten, eenzaamheid, moeilijkheden in het leggen van contacten, vragen omtrent de eigen identiteit. Open spreekuur: dinsdag en donderdag 14.00-16.00 uur en woensdag 17.00-19.00 uur. Telefonisch zijn de decanen bereikbaar: maandag t/m vrijdag 13.30-14.00 uur. Het secretariaat van bureau Studentendecanen is geopend: maandag t/m vrijdag 13.30-16.30 uur. Dan kunnen ook afspraken met een van de decanen gemaakt worden. Bouillonstraat 3, kamer 0306, tel. 887354.

Vakantie studentendecanen

Van 1 juli t/m 15 augustus zullen, in verband met de vakantieperiode, de open spreekuren van de studentendecanen van dinsdag, woensdag en donderdag vervallen. Wel zullen, zo veel mogelijk, de telefonische spreekuren doorgaan tussen 13.30 en 14.00 uur, tel. 887354. Tevens kan in spoedgevallen, via het secretariaat, tel. 887354/7351, een afspraak met een van de decanen gemaakt worden.

Studie-infotheek

In de studie-infotheek van bureau Studentendecanen is informatie aanwezig m.b.t. studierichtingen en afstudeerrichtingen binnen het Nederlands Wetenschappelijk Onderwijs en is enige informatie te verkrijgen over het Hoger Beroepsonderwijs. Ook voor informatie over de arbeidsmarkt, militaire zaken, handicap, etc. kan men in de studie-infotheek terecht. "Geknipt voor jou", knipselkrant Hoger Onderwijs, opgave van het Studentendecanaat, is hier verkrijgbaar. Studie-infotheek: geopend maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag 14.00-16.30 uur en woensdag 16.00-19.00 uur, Bouillonstraat 3, kamer 0310B, tel. 887351.

Steunpunt Studiefinanciering

Telefonische spreekuren Steunpunt Studiefinanciering: maandag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur en 14.00-16.00 uur, tel. 06-3212151. Op deze tijden is ook de balie van het Steunpunt geopend, ingang Lenculenstraat 26.

Bureau Inschrijvingen/Centrale Studentenadministratie

Centrale Studentenadministratie: telefonisch bereikbaar via tel. 887158/7159 maandag t/m donderdag 13.30-16.30 uur en vrijdag 9.00-12.00 uur. De balie van Bureau Inschrijvingen is op bovengenoemde tijden geopend, ingang Lenculenstraat 26.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturenummer op brief en envelop binnen 10 dagen richten aan de dienst Personele Zaken. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 092

Bij de FdR bestaat een vacature voor een STUDENT-ASSISTENT t.b.v. de docentbibliotheek (0,3 fte) voor de periode van 1 september 1989 tot 1 septem-

Dienst

Voorlichting

ber 1990. De student-assistent heeft tot taak bij te dragen aan de opzet en het beheer van de docentbibliotheek (incl. projectcollecties) van de FdR. Vereisten: de gedachten gaan uit naar een oudere jaars rechtenstudent(e) met een grote nauwgezetheid, met goede studieresultaten en met enig inzicht in juridische collectievorming. Aanstelling zal geschieden in de rang van student-assistent voor drie halve dagen per week. In nader overleg zullen afspraken worden gemaakt over de tijdsindeling. Inlichtingen: C. van Laer, Bonnefanten, tel. 887436.

Sport

Strandvolleybal

De nagekomen uitslag van het strandvolleybaltoernooi op 10 mei is: 1. Benedictijnen, 2. Beukenoot, 3. H.F. Kriele, 4. Caramba, 5. Banalitas, 6. Herbies, 7. Animals, 8. Galatasaray, 9. Dagje naar het strand, 10. Club Erothicum. Er waren, net als op 9 en 11 mei, 24 deelnemende teams.

Maassac-agenda

17/18 juni: klimweekend Marche le Dame.
24/25 juni: klimweekend Sy,
14 juni: Maassac-café.
14 juni 17.30-18.30 uur: klimmen op de muur Theresiakerk.
21 juni 17.30-18.30 uur: klimmen op de muur Wilhelminabrug.
1e week van augustus: huttenreiktocht o.l.v. Paul Dobbelaar.
Opgave voor klimweekenden en huttenreiktocht bij Hennie van Bavel, tel. 253297.

Bestuursfuncties LUSS

Het komende studiejaar vindt de bestuurswisseling plaats van de Limburgse Universitaire Studenten Sportstichting. De LUSS houdt zich bezig met het organiseren van evenementen en de uitzending van studenten naar andere toernooien. Gezocht worden kandidaten voor de bestuursfuncties. Voor vragen of opgave: kamer 2304A, Bou3, tel. 887080.

Geneeskunde

Algemeen

Mogelijkheden voor basisartsen

De weg die te gaan is na het basisartsexamen is voor velen nog niet scherp omschreven: wat zijn de mogelijkheden, wat wordt er van mij verwacht als ik solliciteer, welke obstakels kom ik tegen? De afdeling Maastricht van de Landelijke Belangenvereniging van Basisartsen organiseert op donderdag 15 juni om 20.00 uur in de collegezaal, ZW4 een thema-avond over deze vragen. Sprekers: dhr. M. Dutree, prof. J. Flendrig, V. Dubois, H. Ruiters. Daarna forumdiscussie.

Onderwijs

Beschikbaarheid literatuur

Vanaf 10 juli is het niet meer mogelijk

boeken te lenen in het Studielandschap Geneeskunde/Gezondheidswetenschappen (Randwijck). Hierdoor hoopt de Universiteitsbibliotheek de beschikbaarheid van de literatuur voor de studenten te vergroten.

Koop-avond

Het Catharina-ziekenhuis in Eindhoven heeft een affiliatievoorstel gedaan aan Maastricht. Het Ko-beraad wil, i.v.m. het uitbrengen van een advies aan bureau Onderwijs, graag de mening van co-assistenten over deze kwestie horen. In de vergadering van het Ko-beraad en de discussie daarna op vrijdag 9 juni staat de affiliatie met Eindhoven centraal. Aanvang: 20.15 uur, ZW4. Het is mogelijk hierover een enquêteformulier in te vullen. Info: Liesbeth Dorrenbosch, tel. 255605, Liesbeth Derikx, tel. 473518 of Nicole Zengerink, tel. 473226.

Gezondheids-wetenschappen

Algemeen

Facultaire Introductie GW

Vorig jaar is er een nieuw programma voor de facultaire introductie GW opgezet. Nu is men als druk bezig het programma op sommige punten bij te schaven. Tijdens de introductiedagen, 28 t/m 30 augustus, zijn er onderwijsgroepen, Skillslab-trainingen en het spel "de zware voortgang". Op maandagavond is er een optreden van toneelgroep Kift en op dinsdagavond is er een groot feest. Dit alles kan alleen doorgaan als er voldoende mentoren zijn. Wordt mentor! Inschrijven bij bureau Onderwijs, Len14.

Ledenvergadering VBGK

Op woensdag 14 juni om 19.30 uur wordt er in de collegezaal, ZW4, een algemene ledenvergadering gehouden van de Vereniging voor Belangenbehartiging van Geestelijk Gezondheidskundigen. De statuten, de ethische beroepscode en het voorstel voor de samenstelling van het bestuur, waarover gestemd gaat worden op de vergadering, liggen ter inzage vanaf 5 juni. Belangstellenden voor bestuursfuncties (en werkgroepfuncties) kunnen zich melden bij Wiljo, tel. 256269. Lid worden is op de vergadering ook mogelijk.

Onderwijs

Beschikbaarheid literatuur

Vanaf 10 juli is het niet meer mogelijk boeken te lenen in het Studielandschap Geneeskunde/Gezondheidswetenschappen (Randwijck). Hierdoor hoopt de Universiteitsbibliotheek de beschikbaarheid van de literatuur voor de studenten te vergroten.

Herkansing responsiecolleges

Op 3, 4 en 5 juli worden in het kader van de herkansingsronde responsiecolleges m.b.t. de 1e jaarsblokken gegeven. Studenten die een 5 voor de bloktoets hebben behaald en het betreffende blok op 6 of 7 juli moeten herkansen, kunnen aan deze responsiecolleges deelnemen. Het rooster hangt op het mededelingenbord 1e jaars GW.

Jaarwerkstuk GVO

De vakgroep GVO biedt 3e jaars studenten de mogelijkheid als jaarwerkstuk een literatuurstudie te doen naar het gebruik van Paraprofessionals in de GVO. De opdrachtgever is het NIPG/TNO te Leiden. Inlichtingen bij Gerjo Kok, vakgroep GVO, Kap2, tel. 887334. Opgave z.s.m. bij secr. GVO.

Rechts-geleerdheid

Onderwijs

Overzichtcollege Onrechtmatig gedrag

Dinsdag 13 juni 9.00 uur collegezaal: overzichtcollege Onrechtmatig gedrag.

College Rechtsgeschiedenis

Woensdag 14 juni 13.00 uur Mabi-bioscoop, Kleine Gracht: college Rechtsgeschiedenis.

F-raad

Woensdag 14 juni 13.30 uur in de practicum-ruimte: Faculteitsraad.

Responsiecollege Rechtsgeschiedenis av.opl.

Woensdag 14 juni 19.00 uur in de Statenzaal, Bou3: responsiecollege Rechtsgeschiedenis avondopleiding.

Vragenuur Overheid av.opl.

Vragenuur overheid avondopleiding: woensdag 14 juni 19.00 uur in de collegezaal.

Bloktoetsen

Maandag 19 juni: bloktoetsen. Voor de indeling zie s.v.p. de borden.

Faculteit gesloten

Op 23 juni is de faculteit in verband met het jaarlijks uitstapje gesloten.

Economie

Algemeen

Eindfeest EFM

Op donderdag 22 juni organiseert EFM het eindfeest, met een live-band, in D'n Himmel. Nadere info volgt.

Onderwijs

Kennismaking BIK-studenten

Op woensdag 14 juni van 16.00 tot 17.00 uur is er een bijeenkomst voor alle BIK-studenten in kamer 3061, TS53. De bedoeling van deze bijeenkomst is kennis te maken met de sectie BIK. In het bijzonder zal het onderwerp bedrijfsstartjes worden besproken.

Samengesteld door Lucia Geurts

Zomertheater

Vorig nummer kondigden wij aan, dat de komende weken leerlingen van de toneelacademie zich presenteren in een reeks voorstellingen onder de naam "Zomertheater". Voor de data en tijden verwijzen wij naar de agenda. Hier in het kort informatie over de verschillende voorstellingen.

"Ritter, Dene, Voss" van Thomas Bernhard is een incestueuze familiegeschiedenis, een komedie vol cynisme. Het verhaal speelt zich af in een Joods-Oostenrijkse kleinburgerlijke familie, waarbinnen de verziekte verhoudingen exploderen. Karst Woudstra regisseert en een deel van de eindexamenklas van de acteursopleiding speelt het stuk.

Een ander deel van dezelfde eindexamenklas speelt "Mercedes", een eenakter van T. Brasch onder leiding van Guido Wevers. Drie goed-uitziende, talentvolle, maar toekomstloze jonge mensen ontmoeten elkaar aan de rand van de snelweg. In een gewelddadige confrontatie bevechten zij zich een plekje in de maatschappij. De voorstellingen worden gespeeld in de voormalige garage van taxibedrijf Crals aan de Cabergweg.

De eindexamenklas van de docentopleiding speelt een korte eigen productie "Het temmen van de fake". Zes nette, jonge mensen koesteren zich in de grofheid, voorspelbaarheid en hartstocht van "De getemde feeks" van Shakespeare. Regie: Lucas Borkel.

"Het atelier" van Jean Claude Grumberg wordt in een aangepaste bewerking gespeeld door derdejaars van de docentopleiding onder leiding van Pieter Hoes. Het stuk speelt vlak na de oorlog in een

Feico Halbertsma

Parijs confectie-atelier. De eigenaars zijn joods. Hoe hebben zij en hun niet-joodse werknemers de oorlog doorstaan en hoe kijken ze er op terug?

Johan Simons regisseert de eindexamenstudenten van de deeltijdsopleiding in "Het balkon" van Jean Genet. De strijd tussen zijn en schijn, droom en werkelijkheid, bordeel en kroeg zijn de essentie van dit stuk.

Zeven derdejaars van de partime opleiding maakten een half uur durende eigen productie onder leiding van Jan van Opstal. Zij heet "Brandend zand" en heeft als thema huilen en lachen. Een avondvullende productie vormt de voorstelling "Zomergasten" van Maxim Gorki in de regie van Guy Joosten. Het verhaal uit 1904 toont mensen die de stad verlaten om buiten de zomer door te brengen. Zij treffen elkaar en verdrijven de tijd met praten, zingen, eten en drinken. De tijd glijdt door hun handen. Een algeheel gevoel van onvrede en apathie doordrenkt hun samenzijn en frustreert het. De voorstellingen zijn in villa Lambertus aan de Lambertuslaan.

Hans Holthaus regisseert "Poppetje gezien", geschreven en gespeeld door

tweedejaars docentenopleiding. Waarom kiest iemand voor een studie aan de toneelacademie?

Het Zomertheater begint dinsdag 13 juni. Iedere dag zijn er meerdere voorstellingen. Omdat de ruimte beperkt is en de belangstelling (gelukkig) groot, wordt reserveren sterk aangeraden.

Erasmusica

Het Rotterdams Studenten Muziekgezelschap Erasmusica (koor en orkest) viert zijn vijftiende verjaardag met (ook) een concert in de Sint Janskerk in Maastricht, en wel op zaterdag 10 juni om 20.15 uur. Op het programma staan het vijfde pianoconcert van Von Beethoven, "In Windsor forest" van Vaughan Williams, het eerste Trio van Fernandez Arbos en a capella werken van Bortnianski, Lajos en Tsjajkovski. Het koor staat onder leiding van Romain Bischoff, het orkest wordt geleid door Rene Gulikers. Kaarten zijn voor vijf gulden verkrijgbaar bij muziekhandel Rieks Sodenkamp, Jacobsstraat 5.

Feico Halbertsma

Hij is aanvoerder van de cellisten in het universiteitsorkest, beheert ook de pennings van het orkest, is tweedejaars student medicijnen aan de universiteit en tegelijk student aan het Conservatorium, hoofdvak cello: Feico Halbertsma. Dinsdag soleert hij in het celloconcert in c van Joseph Haydn, een van de drie onderdelen van een concert dat het universiteitsorkest in de Annakerk geeft. Wat beweegt iemand om tegelijkertijd twee zware en totaal verschillende studies te gaan doen? Misschien moet je daarvoor terug naar de basis: een schoolopleiding aan de Vrije School in Zeist, het centrum van de Nederlandse anthroposofische beweging. De Vrije School biedt een breder vakkenpakket dan de gemiddelde "gewone" school en de aandacht is meer gelijkmatig gericht op zowel de intellectuele als de sociale en creatieve ontwikkeling. Hoofd en gevoel, kennis en creativiteit samen. Halbertsma: "In mijn eindexamenjaar ben ik mijn cellostudie begonnen aan het conservatorium in Utrecht. In de loop van het tweede jaar werd me duidelijk dat ik geen cellist zou willen worden en koos voor medicijnen. Waarom? Ach, dat past meer bij mij. Dat betekent nog niet dat je vanaf dat moment moet kiezen tussen de ene of de andere studie. Het is belangrijk om met je hoofd bezig te zijn en tegelijkertijd je creatieve kant te blijven ontwikkelen. Het vult elkaar aan. Als ik straks mijn co-schappen ga volgen, zal het wel afgelopen zijn met de cellostudie maar nu gaat het prima. Cello spelen is een heerlijke bezigheid en een prima tijdsbesteding naast de medicijnenstudie.

Halbertsma koos twee jaar geleden voor Maastricht vanwege het onderwijssysteem. "Het sluit goed aan bij de Vrije School. Daar leer je ook keuzes maken: wat wil je leren en wat moet ik daarvoor doen? Op dezelfde manier ben ik bezig met de cello. Ik vraag me voortdurend af: welke klank wil ik, hoe moet ik die bereiken. Je luistert naar voorbeelden en je maakt een keuze. Daarnaast ontwikkel je je techniek, je vaardigheden. De theorielessen zijn schoolser: het is eenrichtingsverkeer, je krijgt precies op wat je moet doen en waar je dat kunt vinden. Ik heb er geen moeite mee, maar ik ben er wel het minst bij betrokken. Als ik goed luister in de les onthoud ik het wel en buiten de les denk ik er nauwelijks aan."

Op het ogenblik is het orkest vrij klein. Zijn er niet voldoende mensen die een instrument bespelen of willen ze om de een of andere reden niet te voorschijn komen? "Misschien worden ze te weinig gestimuleerd. Op muziekgebied wordt in Maastricht echt te weinig aangeboden. In andere steden kun je elke dag een keuze maken uit twee, drie concerten. Hier treedt vrijwel alleen het LSO op en is hooguit een keer per week een concert. Intropodium is wel actief op het gebied van de moderne muziek, maar die is voor veel mensen minder toegankelijk. Een goed aanbod zou stimulerend kunnen werken voor amateurmusici. Een factor die meespeelt is dat Limburg een land is van blazers, Holland van strijkers. Maar ook die Hollanders bieden zich niet aan."

Er is nogal eens kritiek geleverd op de kwaliteit van het orkest. Het optreden tijdens de afgelopen dië is in Observant afgekraakt. Niet leuk maar wel een algemeen aanvaard risico voor iedereen die optreedt voor publiek. Ook aan amateurs die zich daaraan wagen mag men eisen stellen. "Dat is zo, maar het is jammer dat mensen zich daardoor zo laten leiden, dat ze geen eigen oordeel meer vormen. We hebben nu een andere dirigent, Peter Serpenti, gastdirigent bij verschillende orkesten, zoals het Radio Symfonie Orkest en docent aan het conservatorium. Hij geeft weer nieuwe impulsen aan het orkest. Ik vind dat mensen zichzelf moeten komen overtuigen van de kwaliteit, ongeacht de mening van een criticus op een bepaald moment."

Het concert van het universiteitsorkest is dinsdag 13 juni, 20.15 uur in de Annakerk. Op het programma: Kamarinskaja van Glinka, celloconcert in c van Haydn, Symfonie 104 van Haydn.

Lucia Geurts

AGENDA

Theater

De Moederfiguur en Liefdadigheidsfeest, Toneelgroep Blik, CCV-Theater, 8-6 t/m 10-6, 20.00 uur

The Miss Firecracker Contest, Theatergroep Travaat, 14-6, 20.30 uur.

A night at the Cottonclub, m.m.v. Madeline Bell, Ruth Jacott, Stadschouwburg Heerlen, 10-6, 20.00 uur

Grease Musical, Emerson College, Stadsschouwburg Heerlen, vr. + za. 16 + 17-6, 20.00 uur

'Ritter, Dene, Voss', van Thomas Bernhard, Studenten Toneelacademie, Toneelacademie, 13 + 14 juni, 20.00 uur

'Mercedes', van T. Brasch, Studenten Toneelacademie, Garage Crals, Cabergweg, 13 + 15 juni, 20.30 uur

'Het temmen van de fake', m.d.a. Shakespeare, Studenten Toneelacademie, 15 + 16 juni, 20.00 uur

'Het balkon', van Jean Genet, Studenten Toneelacademie, Toneelacademie, 16 juni, 15.00 + 20.00 uur

'Brandend zand' Studenten Toneelacademie, Toneelacademie, 16 juni, 16.45 uur

Muziek

Barokensemble A Capriccio, Waalse Kerk, 14 juni, 20.15 uur
Roots Rythm Disco, Löss Theater 9 juni, 21.00 uur

Universiteits Orkest Limburg, werken van Glinka: Kamarinskaja, Haydn: Celloconcert in C, Symfonie nr. 104, Annakerk, Maastricht, di 13 juni, 20.15 uur

Roots Rithm Disco, muziek uit alle hoeken van de wereld, Lösstheater, 9 juni, 21.00 uur

Kabe Mane muziekgroep, Lösstheater, 10 juni, 21.00 uur

Muziek aan Duitse Hoven, m.m.v. Taka Kitazato barokhobo, Kasteel Vaeshartelt, Maastricht, zo 11 juni, 16.00 uur

Ensemble 88 o.l.v. Rene Gulikers, Muziekschool, St. Maartenspoort 2, 11 juni, 15.30 uur

Erasmusica, Lustrumconcert, Rotterdams Studenten Muziekgezelschap, St. Janskerk, 10 juni, 20.15 uur

Vanbrugh String Quartet, o.a. werken van Beethoven, Alden Biesen Bilzen, 9 juni, 20.00 uur

Cleveland Orchestra Chorus, Koninklijk Filharmonisch Orkest van Vlaanderen, O.L.V. Basiliek Tongeren, 10 juni, 20.00 uur

Sigiswald Kuijken, viool en Luc Devos, pianoforte, werken van Mozart, Begijnhofkerk, Sint Truiden, 14 juni, 20.00 uur

Orchestre National de Lille, o.l.v. Hans Graf, Cultureel Centrum Hasselt, 15 juni, 20.00 uur

Koninklijke Zangvereniging 'Maastreechter Staar', Sint-Catharinakerk Maaseik, 15 juni, 20.00 uur

Exposities

Tentoonstelling over Zuid-Afrika, Stadsbibliotheek, tot 17 juni.

Jos van Wunnik, Temperaschilderijen, Galerie Artisant, Grote Gracht 43, 18-5 t/m 24-06, di. t/m za. 13.30-17.30.

Vroege Italiaanse schilderkunst, Bonnefontenmuseum, di. t/m vr. 10-17 uur, za. en zo. 11-17 uur, t/m 9 juni.

20 jaar Pinkpop, foto's, posters, curiosa, av-presentatie, Gouvernement ma. t/m vr. 9-17 uur, t/m 9 juni.

Marlies Veldhuls, tekeningen en objecten, galerie Schuwirth & Van Noorden, rechtstr. 64, wo. t/m za. 14-18 uur, do. 14-20 uur, t/m 18 juni.

Ans Wortel, Gouach, Galerie FAH, Brusselssestr. 80, vr. t/m zo. 13-17 uur, t/m 24 juni.

Tuinen der Verbeelding, presentatie Jan van Eyck Akademie, tuin Jezuiten klooster, ma. t/m vr. 1-17 uur, t/m 19 juni

Hendrik Luyten, expositie over leven en werk van deze schilder, gemeentemuseum Roermond, di. t/m vr. 11-17 uur, za. en zo. 14-17 uur, t/m 11 juni.

Trees Ruys (monotypes) en Pierre Everhartz (sculpturen), galerie Hof van Oensel, Haagstr. 5 Oensel Schimmert, do. t/m zo. 14-17 uur, t/m 17 juni.

Jan L. Carlier en Walter Daems, Perroengalerie, Vrijthof 35 1e etage, wo. t/m za. 13-18 uur, t/m 24 juni.

Dirk Boes en Willy Peters, L'ombre, Bogaardenstraat 40b, do 14.00-18.00 uur, vr-za 14.00-21.00 uur, zo 14.00-18.00 uur, 3 juni t/m 3 juli.

Expositie Eindexamenwerk, Vormgeving in metalen en kunststoffen, Academie Beeldende Kunsten Maastricht, Generaalshuis, 2 t/m 10 juni

Paula Thies e.a., Galerie 'de Sauvreur, Dorpstraat 21, Ulestraten, 6/5 - 12/6, do t/m zo 2-5 uur

Trees Ruys en Pierre Everhartz, Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5, Oensel-Schimmert, 13/5 - 17/6, do t/m zo 2-5 uur

Piet Berghs, Beelden in brons en steen, Galerie De Keerder Kunstkamer, Cadier en Keer, 19/5 - 19/6, vr, za, zo van 14 - 18 uur.

Hannie Fijten, tekeningen en werken oppapier, Stichting Plons, Maria BAstion, Maastricht, do - zo, 9 t/m 25 juni, 13.00 - 17.00 uur.

Guy Bleus, expositie in het kader van de kunstmanifestatie 'tussen Heerlen en Zolder', Galerie Signe, Akerstraat 82a, Heerlen, 4 juni - 2 juli, wo - zo, 14 tot 17 uur.

Zomertentoonstelling, Galerie Signe, Akerstraat 82a, Heerlen, 4 juni - 6 aug., wo - zo, 14 tot 17 uur

Bram van Velde, Retrospectieve, Bonnefontenmuseum, 11 juni - 3 sept., di t/m vr 10-17 uur, za en zo 11-17 uur.

Film

Speelweek 9 t/m 15 juni

Filmhuis Lumière, Bogaardenstraat

Tucker, F.F. Coppola, 20.00 uur.
A world apart, 21.00 uur.
Bagdad cafe, 22.00 uur.

Mabi, Kleine Gracht 24a

The naked gun, dag. 21.30 uur, do. t/m zo. ook om 14.30 en 19.00 uur, wo. ook om 14.30.

Die Hard, dag. 21.00 uur, do. t/m zo. ook om 14.30 + 18.30 uur, wo. ook om 14.30.

My Stepmother is an alien, dag. 21.00 uur, do. t/m zo. ook om 14.30 en 18.30, wo. om 14.30 uur.

Cine K, Bernardustraat 13

The accused, do. t/m za. 20.00 uur, do. en za. ook om 22.15 uur, zo t/m wo om 19.15 + 21.30 uur.

Cinema Palace, Wyckerbrugstr. 1

Rainman, dag. om 21.00 uur, za. en zo. óók om 14.30 en 18.00 uur.

Tequila Sunrise, dag. om 19.00 en 21.30 uur. za. en zo. óók om 14.00 en 16.30 uur.

Dangerous liaisons, dag. om 19.00 en 21.30 uur. Za. en zo. óók om 14.00 en 16.30 uur.

De Woongroep

"Misschien moeten we 'ns een paar fakkels aansteken," suggereerde Bea. Met Elena had ze Jan en Bram vergast op een heuse barbeque.

Uren hadden de dames in de keuken gestaan, champignons en uien en paprika's aan stokken gespiest, spare ribs gemarineerd, kippepootjes ingewreven met sambal, sauzen gecomponeerd, houtskool in de hens gestoken en daarbij enige wimperharen laten sneuvelen, nog meer vlezin aan het spit geregen, aardappels in folie verpakt.

"Ik háát barbeques, kijk nou toch hoe zielig al die vleesjes en voormalige kipjes er bij liggen. Afschuwelijk. Ik vind het vreselijk, Bea, om zó mijn principes te moeten verkopen."

"Het moet. Die jongens zijn aardig, maar nooit zo aardig dat ze zómaar tot zaken zullen komen. De liefde gaat toch altijd nog door de maag," verzekerde Bea Elena, "en wij eten toch alleen salades en die stokjes met groente?"

"Ik vind het al erg genoeg dat ik hier met bio-industrie-produkten in mijn hand sta. Blèh! Kijk nou toch eens, je herkent hier gewoon nog een varkensbil. Hu!" Elena wendde snel haar blik af en begon maar wat in de lollo rosso te knippen.

Met enig gruwen had ze tijdens de maaltijd dan ook het smakelijke knagen en kluiven van Jan en Bram aanschouwd. "Heerlijk, heerlijk!" hadden ze de hele tijd geroepen. 'Jaja,' had Elena gedacht, 'wachten jullie maar tot het toetje.'

Nu liep ze door de tuin en plantte fakkels in de perken. "Hier!" dreunde ze er een tussen de rozen, "en -oeh-, daar!" penetreerde ze een veldje gerania. 'Is Bea nu al begonnen met het zakelijk deel van de avond?' vroeg ze zich af. Maar natuurlijk wachtte Bea daarmee tot haar vriendin weer naast haar zat.

"Uhm, jongens," begon ze omzichtig, "lekker gegeten?"

"Urp," antwoordde Jan, waarop Bram "Nou!" toevoegde. Er viel een stilte in de zomeravond. De fakkels knisperden. Elena keek naar boven en wachtte. Het was afgesproken dat Bea in eerste instantie het woord zou voeren. De tweede instantie was nog niet aangebroken. Af en toe suisde er iets over haar hoofd, net buiten de lichtkring van de fakkels.

Vleermuizen? Nachtzwaluwen? Babietjes?

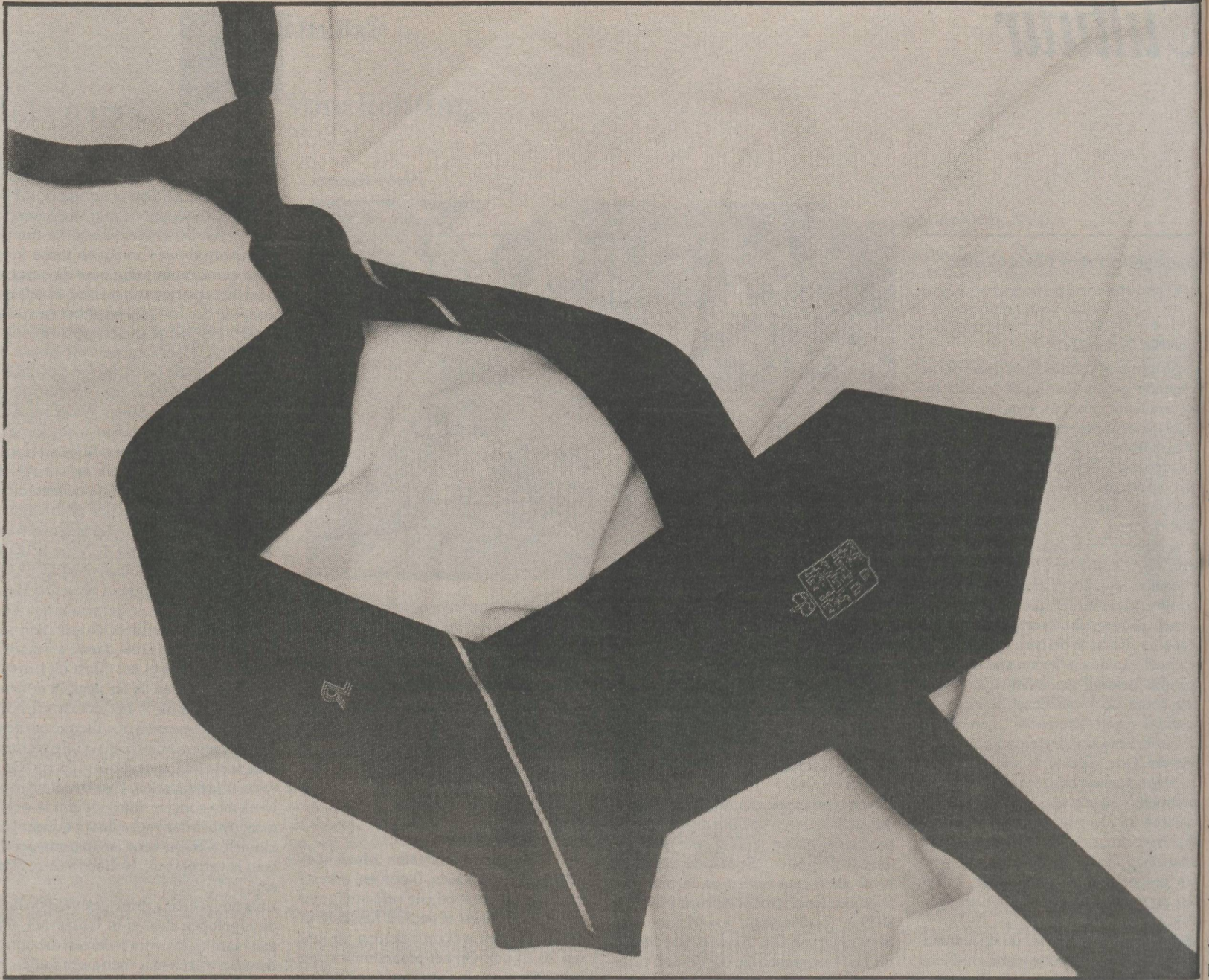
"Nou, we wilden jullie eigenlijk iets moeilijks vragen," vervolgde Bea nadat ze lang en voorzichtig een teug adem had gehaald. Zowel Jan als Bram keken haar glazig aan. 'O jee,' dacht Elena, 'die jongens zijn in de lorem, daar valt geen verstandig woord meer uit te krijgen.'

"Wat?" vroeg Jan opeens glashelder. "Tja, nou, uhm, jullie weten misschien, nou ja jullie weten zeker wel dat Elena en ik een relatie hebben," Bram knikte opgelucht bij Bea's woorden, "maar wat jullie nog niet wisten was dat wij ook samen een kind willen." Sneller dan het licht veranderde de gezichtsuitdrukking van de heren. "O nee!" zei Jan die de catch van het gesprek plots doorhad, "géén kind van mij op deze wereld!" Bram, die nog niet zover was, keek verbijsterd naar zijn vriend: "Van jóu?"

"Ja maffo, die meiden willen dat wij zaad leveren voor hun kind. Maar daar komt níets van in. Moet ik me zeker laten testen op AIDS en zo, nee hoor, forget it, jullie zijn lieve meiden, maar zoek maar iemand anders!"

"Shit," riep Elena, in tranen.

Martha Savannah

RITUELEN

„Iech laup nog leever de ganse daag mit 'n punaise in m'n vot as mit de crevat om", riep de boer uit Margraten toen hij na een officieel bezoek aan de grote stad met een zucht van verlichting de strop rond zijn nek losrukte. Gelet op het model en de kleur moest hij het geval twintig jaar geleden voor zijn huwelijk hebben aangeschaft. Sindsdien hadden de motteballen het er niet mooier op gemaakt. Wat zou hij ook met een stropdas om de hele dag door de 17ss gaan banjeren? Dat ding kan tussen de spaken van zijn fiets komen, een valse hond kan eraan gaan rukken, hij kan er zelf op gaan staan bij het aardbeien plukken, telkens met fatale afloop: dood door verstikking. Kortom, het leven des gerusten landmans is niet gemaakt om stropdassen te dragen. Het rolt heen om hem vredig en zonder beknelling van de frisse lucht te laten genieten.

Hoe anders is het gesteld met ons, grauwe stadsmensen. Onze mannen hingen zich elke morgen in hetzelfde model onderbroek, hetzelfde model broek, hetzelfde model overhemd, hetzelfde model jasje, hetzelfde model sokken. Alsof daar nog iets frivools van te maken is, slaan zij de deur van hun kleerkast open om met zorg de kroon op hun werk te kiezen. Aan de

bericht uit Maastricht

binnenkant van de deur hangen ze: de talloze herinneringen aan de begrafenissen, verjaardagen, eindexamens, vaderdagen of het reisje naar Parijs dat men zich heel anders had voorgesteld. Met onze rijke keus onderscheiden we ons wezenlijk van de Papoea die elke morgen dezelfde peniskoker omgordt, maar verder zijn we even ritueel. We doen het ding om met maar een doel: als je het niet om doet, val je uit de toon. Zonder peniskoker is de Papoea bloot, zonder stropdas is de Nederlandse man nog bloot. Althans als hij in een omgeving is waar hij niet bloot mag zijn. Als hij veel moet vergaderen bijvoorbeeld of ergens anders waar hij veel gewicht moet tonen. Stel je toch eens voor dat je in een belangrijke vergadering zit en toevallig even je kin laat zakken om te ontdekken dat je je stropdas vergeten bent! Paniek! Weg zelfvertrouwen, weg toekomst, weg levensgeluk! Jij bent die ene onaangepaste jarenestiger, die je bij iedere vergadering ergens op een hoekje van de tafel ziet zitten met zijn leren schoudertas, zijn onregelmatige snor, wel blauwe Van Nelle-dampen, maar geen wolk van eau de toilette verspreidend. Wie had het nog over een niet-functioneel streepje textiel? Net als de eau-de-toiletten zijn de stropdassen het symbool van de jaren tachtig. Maar het gevaar bestaat dat het streepje textiel slachtoffer wordt

van zijn eigen succes. Iedereen wil er weer een dragen. Je moet je niet verbazen als je morgen die boer uit Margraten met een stropdas om op de tractor ziet zitten, misschien wel met een groene, gekregen van een toevallig passerende CDA-kandidaat. Want de stropdas als relatiegeschenk is aan een grootse opmars bezig. Balpennen en bloknotjes worden door de ontvangende partij tegenwoordig als een belediging, een slag in het gezicht ervaren. Je kupt je kinderen of je neefjes er niet eens meer blij mee maken. Maar een stropdas, paraplu, manchetknopen, dasspeld worden in dank afgenomen.

Dat weet de universiteit inmiddels ook. Enkele jaren geleden lieten de jongste, maar niet de minst overtuigende stropdassendragers van onze academische gemeenschap, de jongheren van Tragos, een eigen stropdas vervaardigen. Nu valt over smaak meestal te twisten, maar in dit geval niet. Het resultaat was een afzichtelijk geval: donkerblauw met geel-rode strepen en op iedere vierkante centimeter het beeldmerk van de RL in pseudo-goud. En ter hoogte van de met bier gevulde Tragos-buiken bungelde het wapen van de stad Maastricht, een sexloze maagd met een ondoordringbare schild om haar kuisheid te beschermen. Maar na een Tragische bierestafete met kotsen na afloop valt dat plaatje minder op. Ondanks of juist dankzij hun opzichtigheid werden de stropdassen een succes. De universiteit bestelde ook een partij om uit te kunnen delen aan hoge gasten of relaties. De gevers voelden zich geleid bij het idee dat ergens in een kleerkast in Philadelphia een stropdas van de RL jarenlang zou blijven hangen totdat hij aan het Leger des Heils zou worden meegegeven.

Maar in universitaire kringen wordt de das al jarenlang met overgave gedragen. Hoe hoger de kringen, hoe hoger de stropdassendichtheid met beeldmerk. Er groeide zelfs meer uit. Voor sommige dragers werd door de vervanging van de normen de das iets te ordinair, dus werden speciale zilveren stropdaskettinkjes in zeer kleine oplage gesmeed, ook al voorzien van een beeldmerkje. Op de Tans-penning, de ketting van de rector en het ridderchap in de orde van de Nederlandse Leeuw na is dat het mooiste onderscheidingsteken dat iemand zich kan wensen.

In hoeveel exemplaren de dassen inmiddels verkocht zijn, is niet bekend. De voorraad is in ieder geval op. Er moest dus een nieuwe voorraad besteld worden en om van de nood een deugd te maken werd een nieuw ontwerp besteld. Daarvan is inmiddels het eerste exemplaar gereed. Wie het wil bewonderen moet zich melden op het secretariaat van de rector magnificus en vragen naar de heer Bonke. Die heeft van al onze bestuurders niet alleen de meest indrukwekkende borstpartij (men fluistert dat hij ooit tot zijn ambt geroepen is omdat de rectorsheten hem zo mooi paste), maar hij is ook een van de mannen achter de keuze van het ontwerp. En tenslotte is hij ook de gene die de meeste relatiegeschenken uit moet delen. Het nieuwe ontwerp is uitgevoerd in donkerblauw en goud, ziet U op bijgaande foto afgebeeld. Minder schreeuwerig dan het vorige model en nu ook voor iets minder dan twee tientjes verkrijgbaar in puur zijde. Armlastige vakgroepen of gewone studenten kunnen de aanschaf van een polyester das overwegen, die minder dan de helft kost.

Goed, tot zover de herenmode. Dan nu de dames. Daar zijn we zo mee klaar. Er is ook aan hen gedacht, tenslotte brengen academische gasten ook wel eens een vrouw mee en af en toe wil er nog wel eens een vrouw tot een hogere bestuurlijke of wetenschappelijke dunctie door te dringen. Om hun charme te accentueren hadden de heren gedacht aan een sjaltje, maar het ontwerp was volgens hen zo lelijk, dat het is afgekeurd. Daarom wordt nu aan het ontwerp van een broche gedacht.

Jacques Herraets